

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk száma: 72056

ALAPÍTOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

Véresen összeomlott a kubáni hídfő ellen intézett szovjet óriástámadás

**Tuniszban lanyhultak a harcok — Az angolszászok
a tengerre helyezték át a harci cselekmények súlypontját**

Egyre fenyegetőbb méreteket ölt az amerikai bányászsztrájk

A TUNISZI HADSZÍNTÉRŐL a hadi-
jelentések azt mondják, hogy a harcok el-
lanyhultak és kisebb mértékű helyi csatározá-
sokra korlátozódtak. A tapasztalat szerint a
harci szünetben a szembenálló felek mindig új
hadműveletekre készülnek fel. Több tengely-
jorrásból származó jelentés utal arra, hogy
Montgomery lázasan készül a tuniszi hídfő-
állás döntő megrohamozására. Az olasz hadi-
jelentés különösen kiemeli a brit flottának és

légi erőnek a Szicíliai-csatornában folytatott
fokozódó tevékenységét, amellyel a tengely-
utánpótlást akarja zavarni.

A KUBÁNI HÍDFŐNÉL a német hadse-
regfőparancsnokság közlése szerint a tavaszi
időjárás beállta óta megindított ötödik szov-
jet offenzíva is visszahullott a védők kemény
faláról. Az ötödik offenzíva alkalmával a
hídfőállás északi részén a Szovjet csapatokat
tett partra, ezeket azonban a haladéktalanul

bevetett német elhárító erők néhány óra le-
forgása alatt megsemmisítették.

BOSE HINDU NACIONALISTAVEZÉR
a szingapuri rádióon keresztül szólott a hin-
dukhoz és arra kérte őket, hogy harcoljanak
az angol uralom megdöntéséért. Mint ismeret-
tes, Bose a tél folyamán még Berlinben tar-
tózódott s azóta Szingapurbá érkezett. A
jelentés nem közli, hogy Bose milyen utvo-
nalon érkezett meg a szigeterődre.

tása most már nyilván az amerikai
és angol részről is beismert súlyos
veszteségekre vezethető vissza.

Az április 16-án kezdődött nagy
támadás megindulása óta az angol
és az amerikaiak nemcsak 294
páncélos harckocsit, csapatokat szállí-
tató 211 páncélcsoportot, 64 gépesített
lőveget és a földi léghátrítás műkö-
dése következtében 52 csatarepülő-
gépet vesztek, hanem ezen kívül
több mint 1700 embert, nem számít-
va a tengely egészségügyi katonái
által összeszedett sebesülteket. E
veszteségekre nemcsak beleszámít-
va a páncélos vadászerekektől el-
pusztított harckocsit és a tengely
vadászgépei által lelőtt repülőgépeket.

Ezek a veszteségek érthetővé te-
szik, hogy Anderson és Montgomery
áttörési kísérleteik teljes meghiusu-
lása után szükségesnek tartotta a
lélegzési szünetet, hogy felfrissítse
nagy veszteségeket szenvedett, vagy
legalább is megviselt csapatait.

**ÚJ MINISZTERELNÖKÖT NE-
VEZTEK KI ÉSZAK-IROR-
SZÁG ÉLÉRE**

Amszterdamból jelenti a DNB: A
brit hírszolgálat belvárosi jelentése
szerint Andrew helyébe, akinek a
visszalépését bejelentették, minisz-
terelnöknek Sir Basil Brockot ne-
vezték ki.

**BOSE HINDU NACIONALIS-
TA VEZÉR FELHÍVÁSA A
HINDUKHOZ A SINGAPOREI
RÁDIÓN**

Tokióból jelenti a DNB: Mint a Domei-
iroda jelenti, Bose, az indus függetlenségi liga
évi gyűlése alkalmából a sonani rádió útján
felszólította az indusokat, haladjanak a nem-
zeti függetlenség célja felé, amely most elér-
hető közelségbe jutott. Új Ázsia van keletke-
zőben, amely felszabadul az angol és ameri-
kai uralomtól. A fegyvertelen Indiának külső
segítségére van szüksége. Japán ezt a segítsé-
get megígérte és meg is adja.

**A FRANCIA MINISZTERTA-
NÁCS FOGLALKOZOTT LA-
VAL UTJÁVAL**

Vichyből jelenti a DNB: A francia
kormány tagjai vasárnap Pétain tá-
bornagy államfő elnöklésével mi-
nisztertanácsra ültek össze, amelyen
Laval miniszterelnök beszámolt a
Führerrel történt találkozásáról.

**SZOVJET-LENGYEL TÁR-
GYALÁSOK MOSZKVÁBAN**

Genfből jelenti az MTI: Londonból
jelentik: A lengyel emigránsok és a
Szovjetunió viszállyában a súlypont
Moszkvába helyeződött át — írja a
Daily Telegraph. Tárgyalások foly-
nak az angol és amerikai nagykövet-
vel, valamint a Kreml között. A lengyel
emigránsok igyekeznek megkerülni
a különösen vitás pontokat.

Több mint 80.000 bányász sztrájkol Amerikában

Amszterdamból jelenti a DNB: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint a szénbányák lefoga-
lása során az amerikai kormány mindenütt feltűzte a csillagos lobogót, mint az állam felségjelvényét. A bá-
nyák ideiglenes igazgatását Harold Ykes veszi át a kormány megbízottjaként. A vasúti forgalmat a szén-
hiány miatt rövid időn belül erősen korlátozzák. Több kisebb fontosságú vasútvonalon a szállítás teljesen
szünetel. Szigorúan ellenőrzik a villanyosáram fogyasztását is.

Washingtoni jelentések kiemelik a szénbányászsztrájk nagy politikai jelentőségét. Rooseveltnek a felme-
rült súlyos kérdések megoldásánál nem csupán gazdasági és szociális, de politikai szempontokat is szem-
előtt kell tartania, különösen azt a tényt, hogy az ipari munkásság körében rendkívül sok választója volt.
A munkából kiállott több mint 80.000 bányász sztrájkja azt mutatja, hogy a munkásság inkább hallgat Le-
wis munkásvezérre, mint Rooseveltre. Általános felfogás szerint Roosevelt helyzetét a következő választások-
ra és béketárgyalás idejére a bányászsztrájk igen kedvezőtlenül befolyásolja.

A szovjet ötödik kubáni hídfői offenzívája a német csapatok teljes győzelmével végződött

Berlinből jelenti az MTI: A Nem-
zetközi Tájékoztató Iroda jelenti a
keleti arcvonalról:

A kubáni hídfőnél lévő állások,
amelyek ellen már ötödik napja
hasztalanul intéz rohamokat a Szov-
jet, szombaton ismét nagy harci na-
pot éltek át, amely a német és a
szövetséges csapatok újabb elhárító
győzelmével ért véget.

A bolsevikiek szombaton támadó
műveleteiket 12 kilométer széles
arcvonalon erős éjszakai tüzéségi
előkészítéssel nyitották meg,
ugyanakkor — még a hajnali szür-
kület előtt — erősebb repülőalaku-
latokat vetettek be. A heves légi-
csatákban a kora délutáni órákig 52
szovjet csatarepülőgépet és va-
dászgépet lőttünk le.

A kaukázusi előhegyek és a kubá-
ni töltés melletti állások közötti tel-
jesen kiszáradt lapályon közben el-
keseredett harcok fejlődtek ki. Szom-
baton megsemmisítettünk, vagy
mozgásképtelenné tettünk összesen 39
szovjet páncélost. Csak egy patak
melletti lejtőn sikerült a bolsevisták-
nak helyi betörést elérniük, de ezt
idejében elreteszeltük és az erőcso-
portot közelharcban felmorzsoztuk.

Az Azovi-tenger partján a bolsevis-
ták kísérletet tettek arra, hogy há-
rom kompon szállításra csapattal
partraszállást hajtsanak végre. A
parti őrség az egyik kompot a rajta-
lévőkkel együtt elsüllyesztette, majd
a másik kettő legénységével is vég-
zett, kivéve azokat, akik megadták
magukat. Négy nehéz gránátvetőt,

hét géppuskát és sok fegyvert zsák-
mányoltunk. Ugyanez a sors érte a
Fekete-tenger partján. Anapánál
partraszállott két bolsevik csapatot,
amelyet az utolsó emberig felmor-
zsoztunk.

A szovjetutánpótlást lebonyolító

Megsemmisítették a kubáni hídfő északi szakaszán partraszállt bolsevista erőket

Berlinből jelenti az MTI: A Führer
főhadiszállásáról jelentik a Német
Távíratok Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:
A kubáni hídfőnél a szovjetcsapatok
szombaton is megkísérelték, hogy
nagy erőkkel áttörjék a német vona-
lakat. Súlyos elhárító harcokban va-
lamennyi támadásuk megfiúsult. A
hídfő északi szakaszán partraszáll-
tolt ellenséges erőket megsemmisi-
tettük.

Könnyű német tengeri erők a kau-

forgalom elleni támadások során
szombaton 17 tehervonatot pusztí-
tottunk el.

A Szovjet szombaton összesen 45
repülőgépet veszített légi harcokban.
Négy német repülőgép nem tért visz-
sza.

kázusi partok mentén elsüllyesztet-
tek egy ellenséges gyorsnaszádot.
Tuniszban néhány csekély helyi
jelentőségű harci tevékenységtől el-
tekintve, a nap általában nyugodtan
telt el. A német légierő Benghasi
előtt egy ellenséges hajókaravánból
megrongált öt nagy teherhajót.

Az amerikai légierő az Atlanti-
óceán partján lévő egyik német tá-
maszpont elleni támadása során 11
zv repülőgépet, 12 bombázó gé-
pet. Egy vadászgépünk elveszett.

A „repülő erődök” gyárának egyik üzeme beszüntette a munkát

Lisszabonból jelenti a Stefani: Ottawai jelentés szerint a kanadai
Boeing repülőgépgyár elrendelte vanouveri üzemének bezárását tilta-
kozással a munkásoknak azzal a kívánságával szemben, hogy bizonyos
munkaóra után pihenő időt engedélyezzenek.

Helyi jellegű harcok Tuniszban

Berlinből jelenti az Interinf.: A tu-
niszi hadszíntér valamennyi arcvon-
alán szombaton csak helyi jellegű

harci tevékenység folyt. A szövetsé-
ges csapatoknak immár két nap óta
tartó rendkívül tartózkodó magatar-

Árvay Árpád képviselői beszámolót tar- tott Nagyszalonon

NAGYSZALONTA, május 3. Nagyszalonon az Erdélyi Párt elnöki tanácsot tartott, melyen megjelent a város képviselője, Árvay Árpád is és dr. Szabó Lajos járási titkár. A nagyszalonban megjelent elnöki tanácsot Péter Lajos tagozati elnök üdvözölte és örömeinek adott kifejezést, hogy az elnöki tanács körében láthatja a város képviselőjét. Majd az időszerű városi kérdéseket tette szóvá. Beszámolt arról, hogy

a párt külön városi bizottságot alakított, amely különleges feladatú a városi közigazgatással összefüggő kérdések figyelemmel tartását kapta.

Ezután felsorolta azokat a kívánságokat, amelyeket a tagozat képviselője elé óhajtott tenni.

Árvay Árpád az elnöki tanács meleg ünnepélyes közepette emelkedett szószóra. Beszámolt a nagyszalonai érdeklődés legutolsó látogatása óta kifejtett munkásságáról és kijelentette, hogy teljes figyelemmel kívánja kísérni Nagyszalon város ügyeit, éppúgy, mintha ennek a városnak ténylegesen polgára volna. Részletesen ismertette az elnöki tanács helyzetét és a belpolitikai és külpolitikai helyzetet ismertette. Ennek során hangsúlyozottan kiemelte azt a megbecsülést, amely Magyarországra irányában mutatkozik. Rámutatott Kállay Miklós miniszterelnök római útjára és Kormányzó Urunknak Hildernél tett látogatására. Végül más időszerű kérdések ismertetése után azt a szilárd meggyőződését fejezte ki, hogy a háború befejezése után a világ nemzeti felismerik majd a magyar nép értékét és biztositják számára Közép-Európában a méltán megérdemelt szerepet.

Majd dr. Szabó Lajos mondott lelkes hangú beszédet. Kóós Ferenc tagozati titkár köszönt meg a vendégek fáradozását.

TÖLTŐTOLLAK minden árban, minőségben nagy választékban az „Ellenzér” könyvesboltban.

Tizenkétéves korában már hangversenyezett Martzy Johanna

Beszélgetés Csilléry Bélával és Martzy Johannával, a Filharmonikusok mai koncertjének vendégeivel

KOLOZSVÁR, május 3. Martzy Johanna, a 18 éves hegedűművésznővel beszélgettünk, aki Mengelberg szerint is a zenevilág egyik nagy ígérete. Mult évben szerepelt együtt Martzy Johanna Budapesten a világ-hírű karmesterrel és Mengelberg az előadás után úgy nyilatkozott, hogyha a fiatal hegedűművésznő az eddigi vonalon halad, a világ legelső hegedűművészei közé emelkedhetik.

Magas, nyulánk természetű nő Martzy Johanna. Alig 18 éves. (Édesapja, Martzy Mihály jelenleg is a Bánáti Magyar Népközség elnöke és Temesváron él.)

— Mióta hegedűl? — kérdezem.
— Hat éves korom óta — felel közvetlenül.
— Első tanítómestereim után Gabriel Ferenc-nél tanultam Budapesten. Onnla végeztem az Akadémián.

— Tehát csodagyermeknek indult? ...
— Isten ments! Nem vagyok gyermek és az, hogy megtanultam hegedűlni, nem csoda. Komoly tanulmányok és komoly elmélyülés eredménye.

— Mikor volt az első önálló koncertje?
— 12 éves koromban Budapesten.

Még nem volt külföldön, bár hívták. Előbb itthon akar nevet szerezni. Már kétféle játszott Kolozsváron. Ez a harmadik szereplése, a Filharmoniai Társaság estje keretében. Elmondja még, hogy nagyon készült erre az este, mert ismeri Kolozsvár közönségének nagy zenei kulturáját. Négy órát gyakorolt naponta 1713-ból való Tommon-hegedűjén.

Arra a kérdésre, mik a művészi ambíciói, azt válaszolja, hogy hegedűlni akar. Minél többet és minél jobban.

— És a férjhezmenés?
— Szó sincs róla. Csak a zene érdekelt. Remélem, a kolozsvári közönség is ugyanolyan szeretettel fogad majd, mint amilyen várakozással én jöttem Kolozsvárra.

Nyilatkozik a vendégkarmester

A Filharmoniai Társaság hétfői zeneestjét vendégkarmester, a Székelyfővárosi Zenekar igazgató-karmestere, Csilléry Béla dirigálja. A karmester szintén a fiatal magyar muzikusok gárdájából való. Alig 28 éves. Még nem járt Kolozsvárt, de már dirigált Breslauban, Münchenben, legutóbb pedig Szegeden és Ujvidéken.

— Magyarországon Kolozsváron kívül ez két vidéki város az, ahol komolyan nevelhető zenei élet folyik — mondja Csilléry Béla. — Kolozsváron a Nemzeti Színház kö-

A szovjet—lengyel diplomáciai viszony kiéleződésében új jelenség a szovjet sajtónak az a magatartása, amelyet valószínűleg utasításra vett fel és amellyel hevesen és ironikusan támadja a londoni lengyel emigráns kormányt. Vannak olyan szovjet sajtóhangok is, amelyek németbarát gazembereknek nevezik Szikorsky kormányának tagjait. Ilyen hangulatban hagyta el Romer gróf moszkvai lengyel nagykövet a szovjet fővárost, hogy Kujbiseven keresztül Teherán felé folytassa útját. Érdekes, hogy a lengyel nagykövet elutazásakor a pályaudvaron megjelent a brit és az amerikai nagykövet, akik szívélyes búcsút vettek Romer gróftól. Kerr angol nagykövet a búcsú pillanatában egy üveg valódi skót whiskyvel ajándékozta meg a lengyel nagykövetet — jelenti a Transkontinent Press német távirati ügynökség az Associated Press távirata nyomán. Harold King, a Reuter munkatársa szerint, a török nagykövet is megjelent Romer gróf búcsúztatásán.

A válság elkövetkezésének külsőseiről a Dagens Nyheter svéd lap azt írja, hogy Molotov magához kérte a lengyel nagykövetet és felolvasta előtte az orosz jegyzéket. Romer nem volt hajlandó helyeselni a jegyzék tartalmát és érdemleges válasz nélkül visszatért szállójába. Másnap a szovjet külügyi népbiztos futárt küldött a lengyel nagykövethoz és a futár egy új jegyzéket kézbesített, amelyet azonban Romer visszaküldött Molotovnak. Orosz részről Londonban kijelentették, hogy mindkét jegyzéknek ugyanaz volt a tartalma és hogy a legexponáltabb helyen a „Prevatij” orosz szó állt, ami a diplomáciai kapcsolatok megszakítását jelenti.

A lengyel kormány magatartását angol-szász körökben is rosszallással vették tudomásul. Brit hivatalos helyen nem is tiltkolták csalódásukat és kijelentették:

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

„A lengyel kormány nem elégedett meg azzal, hogy tárgyilagosan foglaljon állást a szovjetkormány jegyzékével kapcsolatban, hanem ezt az alkalmat is megragadta, hogy újból leszögezze álláspontját mindazokban a kérdésekben, amelyek a Szovjettel kapcsolatos viszonyt terhelik, anélkül, hogy ez, angol felfogás szerint, szükséges lett volna. A lengyel emigráns kormány ez a magatartása még jobban megerősítette a szovjetkormányt szigorú elutasító szándékában. A lengyel emigránsok mostani engedékenysége az angol és amerikai megfigyelők egyhangzó felfogása szerint még jobban megszilárdította a Kreml engesztelhetetlenségét.”

Különös érdeklődésre tarthat számot a Pravdanak, a szovjetkormány hivatalos lapjának ugyanazon számában megjelent két cikke. Az egyik cikknek a címe „Lengyel fordulat Hitler szolgálatában”, a következő olvashatók: Az imperialista lengyel körök már hosszú idő óta sajtójukban, a rádióban és a lengyel miniszterek beszédeiben igényt támasztanak Szovjet-Ukrajnára, szovjet Fehéroroszországra és Szovjet-Litvániára. A másik cikkben, amelynek a címe: „Hitleri hóhérok és a lengyel kormány”, mint a Transkontinent Press, a Neue Zürcher Zeitung nyomán jelenti, a szovjet lap azt kifogásolja, hogy a lengyelek nem tartják tiszteletben az ukrán nép történelmi jogait.

A Budapesti Tudósító londoni távirata Szikorskyék meghátrálásáról számol be. A távirat szerint a lengyel emigráns kormány hivatalos hírügynöksége után közleményt adott ki, amelyben rámutat arra, hogy hatálytalannak tekinti a nemzetközi Vöröskereszthez intézett beadványát. A közlemény megemlíti, hogy a Vöröskereszt is utalt azokra a nehézségekre, amelyek a katyni tömegsírok ügyének kivizsgálásában állanak.

A tárgyalások, amelyek kétségtelenül

folyamatban vannak, a hét elejére még mindig nem hozták meg a tisztulást és arra lehet számítani, hogy még néhány napig változatlanul a lengyel—szovjet viszály kérdése áll a diplomáciai érdeklődés középpontjában.

Pavolini volt olasz népnevelésiügyi miniszter a Messageróban írt vezércikkében élesen elítéli azokat az északamerikai repülőket, akik Grossettora bombák mellett robbanó töltőtollakat és ceruzákat is dobáltak és amelynek főleg gyermekek estek áldozatul. A felnőttek tisztában vannak azzal — írja Pavolini —, hogy milyen veszélyesek az ilyen ledobott megfélemlítő tárgyak s így ez a harcmodor az itélet-nélküli gyermekek ellen irányul.

Nagybritannia az Egyesült Államok és Kanada között Washingtonban megtartott tengerészeti értekezleten elhatározta, hogy ezentul Anglia és Kanada viseli a felelősséget az Atlanti-óceán északi részén haladó hajókaravánok védelméért.

A finn képviselőház külügyi bizottsága megvizsgálta a finn kormány múltévi külpolitikai tevékenységéről szóló jelentést és megjegyzéseket fűzött hozzá. Erre a megjegyzésnek az a része, amelyben a külügyi bizottság felhívja a finn kormányt figyelmét az északi államokkal való fokozott együttműködésre.

A finn különbsége kérdése Mannerheim tábornagy svájci útjával kapcsolatban ismét felszínre vetődött. A tábornagy útjával összefüggésben a londoni kommentárok azt a magyarázatot adták, hogy Mannerheim lemondott főparancsnoki tisztéről és végleg Svájcban marad. Ezt az állítást Helsinkiben határozottan cáfolják.

N. J.

— Mint Kolozsvár ősi városának zászlóvivője — folytatta Székelyhidy Ferenc dr. —, nagy örömmel üdvözölöm a kolozsvári Nemzeti Színház ujonnan kinevezett örökös tagjait, akik máttól fogva mihozzánk tartoznak és a mi testületünk tisztelt és becsült tagjai. Boldog vagyok, hogy én üdvözölhetem őket elsőként. Is-ten hozta őket!

Az elnöki megnyitó után a jelenlévők szerencsekívánataikat fejezték ki Laczkó Arankának, Benes Ilonának és Réthely Ödönnek, akiket a szeretet és megbecsülés minden jelével elhalmozták.

Ezután került sor a közgyűlés tárgyszorozatára. Vitéz Garamszeghy Sándor az elhunyt Pethő Attiláról, Palló Imre pedig Mihályi Ferenc baritonistáról mondott emlékbeszédet, majd Czavoczky Zoltán és Walter Rózi székfoglalója következett. Nagy tapssal fogadta a közgyűlés azt a javaslatot, hogy

a kolozsvári Nemzeti Színház örökös tagjai ezután ugyanolyan jogokat élvezzenek, mint a többi állami színházi örökös tagok.

Az elnök bejelentette, hogy a javaslatot már fölterjesztették a kultuszminiszterhez.

Az ünnepélyes beiktatás után beszélgettünk a három kitüntetett kolozsvári művésszel.

— Ha el is kerültem Kolozsvárról — mondotta munkatársunknak Laczkó Aranka —, örökké a kolozsvári színházhoz tartozónak érzem magam.

Benes Ilona így nyilatkozott: „Kimondhatatlanul boldog vagyok ezért a gyönyörű kitüntetésért.

Réthely Ödön nyilatkozata: „Jól esik a felénk áradó szeretet, mert érezzük, hogy szívből fakadó volt.”

A megjelent előkelőségek és művészek a diszkozyűlés után újból gratuláltak a három új kolozsvári örökös tagnak, akik legközelebb mondják el székfoglalójukat.

KIFOSZTOTTÁK A STOCKHOLMI NEMZETI MUZEUMOT. Stockholm-ból jelenti a DNB: A stockholmi nemzeti múzeumnak egész sor értékes képét ellopták. A rendőrség erélyes nyomozást indított. Nagy kulturhistóriai értékű anyagról van szó.

**FERENC JÓZSEF
KESERJÓZ**

„A mai haditudósító szintén katona!” — mondotta a haditudósító-osztály kiállításának megnyitását vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter

BUDAPEST, május 3. (MOT.) A haditudósító osztály a Pesti Vigadó termeiben kiállítást rendezett, melyben a magyar katona hősi harcait és a haditudósítók munkáját tarták a szemlélők elé. A kiállítást vasárnap délelőtt vitéz Nagy Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter nyitotta meg.

— A korszerű háború teremtette meg a haditudósítás mostani szervezetét — mondotta többek között —

és a mai haditudósító szintén katona, aki fegyveres bajtársa a harcoló katonának és a leghívebb szemlélője az eseményeknek. Ezt bizonyítják azok a hősihalottak, akik a haditudósítók soraiban áldozták életüket hivatásuknak.

A megjelent előkelőségek ezután végigjárták a kiállítást és a legtellesebb elismerésüket fejezték ki a látottak felett.

Laczkó Arankát, Ö. Benes Ilonát és Réthely Ödönt ünnepélyes keretek között iktatta tagjai sorába az állami színházak örökös tagjainak egyesülete

BUDAPEST, május 3. (Az Ellenzér tudósítójának telefonjelentése.) A budapesti Nemzeti Színház és a Magyar Királyi Operaház Örökös Tagjai Egyesületének vasárnap megtartott közgyűlésén ünnepélyes keretek között iktatták a tagok sorába a kolozsvári Nemzeti Színház mult év folyamán kinevezett örökös tagjait: Laczkó Arankát, Ö. Benes Ilonát és Réthely Ödönt. A beiktatáson a gyengélkedő Tóth Elek nem jelenhetett meg.

A diszkozyűlést az Operaház társalgójában tartották. A kultuszminisztérium képviselőiben báró Wlassits Gyula államtitkár, vitéz Haász Aladár min. osztályfőnök és Mészáros Sándor titkár, az Operaház nevében Márkus László igazgató jelent meg, de nagyszámban ott voltak a budapesti Nemzeti Színház és Ope-

raház tagjai is, valamint mindkét állami színház valamennyi örökös tagja. A kolozsvári Nemzeti Színházról báró Kemény János főigazgató és Mihályi Béla igazgató, míg a színház tagjait a fővárosban filmező Tompa Sándor képviselte. Ott láttuk a megjelentek között Kiss Ferencet, Urai Tivadart és Palló Imrét.

A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatói és örökös tagjai az elnöki emelvényen szemben az első sorban foglaltak helyet. Székelyhidy Ferenc dr. egyesületi elnök megnyitó beszédében harcoló katonáinkról emlékezett meg első sorban és el-tette a Kormányzó Urat. Ezután köszöntötte báró Vlasits államtitkárt és vitéz Haász Aladárt, akik mindig a legnagyobb megértéssel viseltettek a színház problémái iránt.

„Mindenkinek készen kell lennie kemény akarattal arra, hogy távoltartsuk otthonunktól a vörös rémet“

— mondotta nyilatkozatában vitéz Jány Gusztáv vezérezredes —
Ünnepélyesen fogadták a hazatérő 2. honvéd hadsereg parancsnokát

Kállay Miklós miniszterelnök: „A nemzet minden támogatását azoknak a hősöknek adja, akik ezt valóban kiérdemelték“

BUDAPEST, május 3. Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, a 2. honvédhadsereg parancsnoka szűkebb törzsével, május 1-én fél 6 óra körül különvonaton a Keleti-pályaudvarra érkezett.

Ünnepélyes fogadtatás a keleti-pályaudvaron

A donmenti harcokban résztvevő 2. honvédhadsereg parancsnokát és kíséretét a magyar fővárosban ünnepélyes fogadtatás várta. A Keleti-pályaudvar érkezési oldalán ebből az alkalomból pompásan feldisznították. Az érkezési csarnokban 5 óra után néhány perccel már gyülekezni kezdtek az előkelőségek. Az ünnepélyes fogadtatáson megjelent Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter, a képviselőház részéről Tasnádi Nagy András elnök, a felsőház képviselőjében Beihlen Pál gróf, vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Radocsay László igazságügyminiszter, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, Antal István dr. nemzetvédelmi propa-

gandaminiszter, Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a vezérkar főnökének helyettese, Ruszkiczay-Rüdiger Imre altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese, az országgyűlés mindkét házának tagjai, pártkülönbségre való tekintet nélkül és igen sokan mások. Az érkezési csarnok jobboldalán foglaltak helyet színpompás egyenruhában a budapesti külképviseletek katonai attaséi.

A Don-mentében dicsőösen harcoló honvédhadsereg parancsnokát és szűkebb törzsét hozó vonat pontban 17 óra 30 perckor gördült a Keleti-pályaudvar csarnoka elé. A zenekar hangszerein a Hunyadi-induló hangjai csendültek fel. A vasúti kocsiból lelépő, napégett arcú vitéz Jány Gusztáv vezérezredes vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédsereg vezérkar főnöke üdvözölte rendkívül szívélyesen. A 2. honvédhadsereg parancsnoka ezután feleségét ölelte át és csókolta meg, majd a pompásan feldisznított érkezési csarnokba lépett. ahol az ország és a Magyar Királyi Kormány nevében Kállay Miklós miniszterelnök üdvözölte.

télen csak ekkor volt 45 fokos hideg. Ezekben a harcokban a honvédhadsereg, ha nem is tudta feltartóztatni az óriási túlerőt, de kerekén 15 hadosztályt és 4—5 páncélos dandárt morzsolta fel. Ránkényszerítve a minden áttöréssel hátunkba kelő ellenséges túlerő volt veszélyes.

Arra a kérdésre: vajon a második hadsereg harcai bezárultak-e, a hadseregparancsnok így felelt:

— Ennek a hadműveleti szakasznak vége. Befejeződött akkor, amikor a páncélos hadosztály megmaradt része a 23. hadosztály parancsnoksága alatt, mint utóvéd csapat március 22-én a harcolók közül kilépett.

A vezérezredes a honvédség harcait a következőkben jellemezte:

— A magyar honvéd amikor már megismerte fegyvereit, hozzáadódott az időjárás-hoz és hozzácsokolt a harchoz, támadása kivételesen lendületes volt, védekezése pedig, bár ez vérmérsékletének kevésbé felelt meg, szintén kiválóan eredményes volt. Bizonyosága ennek az urívi hídfőnél vívott három csata, továbbá más ütközetek is, amelyben a bolseviszák minden elképzelhető megkíséreltek ellenünk, de a nyomaszó túlerővel megindított áttörő kísérleteket megfűszertük. Honvédségünk támadó szellemének kimagasló voltát mutatja a sok vállalkozás, amelyeket az ősz-szel a januári harcokig végrehajtottunk.

Elképzelhetetlen hidegben állt helyt a honvédség

— Hogyan viselte a magyar katonát az orosz telet? — kérdezte a haditudósító.

— Bár a honvédség ruházata az utóbb szerzett tapasztalatok szerint nem volt az annyira szigorú orosz télnek teljesen megfelelő — válaszolta a vezérezredes —, ennek ellenére a honvéd úgy bírta a hideget, hogy az minden elismerést megérdemel.

A védőállásokban, az elbárált harcokban megfelelő volt a téli felszerelés, mert megvolt a lehetőség arra, hogy a legények időnként bemenjen a fedezékbe melegedni, de az ellentámadásokat végrehajtották gyakran megdermedtek a hidegtől és fagytól. Olyan nagy hidegek voltak, hogy ha az ember kibuzta a kesztyűből a kezét és csúszópaj ujjal érintette meg a fegyver vasát, az ujjja odafagyott a vashoz. A fegyver olaja is gyakran befagyott, a páncélosok tornyát pedig egyáltalán nem lehetett forgatni és sok puskatöltény vonója egyszerűen elpattant a hidegtől. Ilyen viszonyok között is megmutatta a magyar honvéd, hogy minden áldozatot meg tud hozni otthonáért.

EGYETEM Mozgóban

ma

a legszenzációsabb
új magyar
film-bohózat
bemutatója:

Legény a gáton

Két órán át tartó viharos kacagás.

Főszereplők:

Vasary Piri, Bilicsi és a két Pethes.

— Ugyancsak a dicséret és elismerés hangján szólhatok honvédek hősi harcairól és kegyelettel emlékezem meg azokról, akik életüket áldozták azért, hogy társaik kivonhassák magukat az ellenséges gyűrűből. A haditudósító megkérdezte a vezérezredest: nem üzen-e valamit haza Magyarországra? Jány Gusztáv vezérezredes azt válaszolta, hogy az az üzenete haza, hogy keményen készüljön fel mindenki a továbbiakra.

A háborúnak még nincs vége. Mindenki készen kell lennie kemény akarattal arra, hogy távoltartsuk otthonunktól a vörös rémet és megtartsuk magyarságunkat.

„A nemzet sohasem felejtí el azt a kötelességteljesítést, amellyel Ön és hadserege példát mutatott“

— Vezérezredes Ur!

— Köszöntöm Önt, mint a hazatérő 2. hadsereg vitéz parancsnokát, de köszöntöm Önt, mint a bajtársával együtt küzdő hazatért sebesült honvédet is és köszöntöm Önnel együtt azt az egész magyar honvédséget, amely ott küzd az orosz harcmezőn a hazáért küzdött, szenvedett. Köszöntöm mindazokat, akik Önnel és Ön után hazajönnek: azokat a hősöket pedig, akik nem térnek többé vissza, szívem minden gyászával gyászolom.

— Vezérezredes Ur! Ön a kötelességteljesítés hadseregét vezette odakint az orosz harcmezőn, a kötelességteljesítőkét, akik kiementek a Legfelsőbb Hadur parancsából, hiszen az elhatározáshoz, amely abból a szükségességből fakadt, hogy ebben a nagy világégésben országunk, fajtánk, kereszténységünk, civilizációnk védelmében mi is kivesszük a részünket.

A miniszterelnök ezután a tisztikar és a honvédség érdemeiről szólott:

— Amint nemzeti szükségességből fakadt az az elhatározás és kötelesség — folytatta beszédét —, hogy Önök, Vezérezredes Ur,

helytálljanak az orosz harcmezőn a hazáért és megverekeedjenek a magyar becsületért, a magyar harcos hírnevéért, ugyanígy — most, hogy hazatértek — egy másik kötelesség vár erre a nemzetre, amelyet én válllok, én tartok kötelességemnek teljesíteni. Ez a kötelesség nem más, mint az, hogy minden hazatérő harcos, tiszt és honvéd legalább úgy találja otthonát, amint elhagyta. De ha több kenyeret, több lehetőséget, jobb életet, több boldogságot nyújt ez a haza, ez az ország: ez is elsősorban Önöket illeti. Önök között is elsősorban azokat, akik áldozatot hoztak, akik vitézi hírnevet szereztek hadseregünknek, akik vérüket hullatták odakint, vagy otthon maradt utánuk özvegy és árva, akik kiuntatták magukat, akiknek e küzdelem során meggyengült életereje, megcsökken munkaképessége.

— És én most itt, az Ön után érkező százszemeyi magyar honvéd előtt válllok kötelességet arra, hogy ez a nemzet minden támogatását, segítségét, jutalmazását elsősorban azoknak adja, akik azt valóban kiérdemelték. Ez a nemzet sohasem fogja elfelejteni azt a kötelességteljesítést, amelyben Ön és hadserege példát mutatott.

„A doni hősök betartották fogadalmukat“

Kállay Miklós miniszterelnök hosszantartó éljelezéssel, nagy tapsal fogadott beszédére vitéz Jány Gusztáv vezérezredes válaszolt:

— Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!

— Hálás szívvel mondom köszönetet a meleg szavakért, amelyeket büszke örömmel fogadtam. Ezek a szavak elsőbbar azokat illetik, akik a Don partján becsülettel harcoltak és megakadályozták azt, hogy a vörös rém vires karmaival belemarkolhasson országunk szent földjébe. Elismerés, dicséret és dicsőség illeti azokat, akik odakint becsülettel állottak helyt, dicsőség azoknak, akik megállították az ellenség hatalmas áradatát, megsemmisítő csapásokat osztogatva, bár az ellenség páncélosokból és fegyverzetben lényegesen felettünk állott. A magyarság ragyogó példaképeit szolgálnak. De messze és magasan a hazatérők felett állanak azok a hősök, akik életüket adták és azok a sebesültek, akik vérüket ontották azért, hogy az ország szebb, boldogabb jövőjét biztosítsák.

— Nagyméltóságú szavait még egyszer megköszönve, újból hangsúlyozni kívánom, hogy a doni hősök betartották azt a fogadalmat, amelyet Főméltóságú Urunk kezébe lertettek, akik hűek voltak, helyüket becsülettel

megállították és betartották minden honvéd jelszavát, — amelynek minden magyar ember jelszavának is kell lennie, akár béke és munkát folytatja, akár fegyvert ragad: „Istennel Legfelsőbb Hadurunkért és a Hazáért — mindhalálig!“

A 2. hadsereg parancsnoka ezután sorra kezelt fogott a kormány tagjait, valamint az üdvözlésére megjelent katonai és polgári előkelőségekkel, majd a Himnusz hangjai mellett az érkezési csarnok előtti térségre ment. Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, Kállay Miklós miniszterelnök, vitéz Nagy Vilmos honvédelmi miniszter és vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédsereg vezérkar főnöke a Himnusz hangjai mellett elvonult a díszszázad sorfala előtt. A 2. hadsereg parancsnoka ezután az érkezési csarnok bitorral bevont bejárata előtt hosszasan és szívélyesen elbeszélgetett feleségével, Kállay Miklósnéval, a miniszterelnökkel, a kormány tagjaival és a megjelent katonai és polgári előkelőségekkel. Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes és a fogadásra megjelent előkelőségek ezután gépkocsiba szálltak és a Baross-téren, valamint a környező utcákon egybegyűlt több ezer főnyi közönség szünni nem akaró lelkes éljenzésétől és üdvözlésétől kísérve hazahajtottak.

Vitéz Jány Gusztáv nyilatkozata a honvédség téli harcairól

BUDAPEST, május 3. (MTI.) Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, a második magyar hadsereg parancsnokát a német birodalom vezére és kancellárja a német vaskereszt lovageresztjével tüntette ki. A kitüntetés átadása alkalmával a honvéd haditudósító osztály tagjai kihallgatáson jelentek meg a vezérezredél, aki hosszabb nyilatkozatot adott a

honvédhadsereg téli harcairól.

— A legfontosabb az orosz téli tömegtámadás során vívott súlyos elhárító harcunk volt — mondotta többek között a vezérezredes.

Ezekben a küzdelmekben nemcsak óriási túlerő állott velünk szemben, hanem a természet is ellenünk fordult, mert az egész

„Minden egyes presbiter egy őrálló!“

Vásárhelyi János református püspök a presbiterek kötelességeiről mondott beszédét székelyföldi körútján

ZABOLA, május 3. Az elmúlt napokban Vásárhelyi János erdélyi református püspök az orbai egyházmegye három gyülekezetét látogatta meg. A püspök Darkó Ákos és Daróczy Ferenc egyházkerületi tanácsosok kíséretében érkezett meg Pákeba, ahonnan másnap Zágonba is ellátogatott. A püspököt a falu határában lovas bandérium fogadta. A díszkapunál pedig Barabás Gábor lelkész és Albu Gyula egyházmegyei tanácsos üdvözölte a falu nevében. A paplak előtt Csutak Mózes egyházgondnok köszöntötte a vendégeket.

Az istentiszteleten a püspök hirdette az ígét és azon a szomszédfalvak hívei is nagyszámban megjelentek.

— Boldog vagyok — mondotta a püspök —, hogy közöttetek lehetek. Ebben a nagy multat hordozó gyülekezetben méltók lehetünk Szörcei Vince emlékének, aki egy 8 holdas belsőséget és 30 hold földet hagyományozott árvaház alapítása és fenntartása céljára.

Az istentiszteletet a presbitérium gyűlése követte, amelyen husz egyházközség képviselőjében 183 presbiter vett részt.

— Minden egyes presbiter egy-egy őrálló — mondotta a püspök. — Az őrállóra pedig nagy felelősség hárul, mert vigyázni kell arra, hogy egyházi és nemzeti ügyekben kellő öntudatossággal járjanak el.

A presbitérium ezalkalommal egyhangulag kimondotta, hogy kívánja az árvaház felállítását és mindent megtesz, hogy az egyes egyházközségek is a nemes alapító szellemében hozzájáruljanak a zá-

goni árvaház létesítéséhez.

Vásárhelyi János püspök és kísérete ezután Kovásznára utazott, ahol a község nevében Barabás Lajos főjegyző köszöntötte a vendégeket. A kovásznai templomban másnap szintén a püspök prédikált a magyar asszonytársadalomnak a mai időkben követendő magatartásáról. A kovásznai istentisztelet után a püspök lelkészi értekezletet tartott az egybegyűlt lelkészekkel, mely alkalommal megalakították a lelkészek hitveseinek szövetségét is. A főpásztor kovásznai tartózkodása egy vallásos estélyen való részvétellel végződött.

A négy napig tartott püspöki látogatás utolsó napján Nagyborosnyóra érkezett a püspök és kísérete. A lelkész üdvözlő beszéde után Vásárhelyi püspök ígét hirdett a templomban, amely alkalommal az ifjúság megújulásának szükségességéről beszélt. A nagyborosnyói istentiszteletet ifjúsági megbeszélés követte, amelyen 387 leány és fiú vett részt az egyházmegye különböző falvaiból. Ezen a megbeszélésen a belmissziói előadó tartott előadást, majd az értekezletet a püspök zárta be.

ANTAL ISTVÁN MINISZTER — TITKOS TANÁCSOS. A kormányzó a m. kir. miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésre Antal István dr. m. kir. tárcanélküli nemzetvédelmi propagandaminiszternek a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

HIREK

Gábor Áron emlékkiállítás rendez a Székely Nemzeti Múzeum

Junius közepén a székelyföldi művészet körében a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum kiállítást rendez Gábor Áron emlékére. Az anyag összegyűjtéséhez a múzeum igazgatósága már hozzáfogott. A székely múzeum igazgatósága felhívást bocsátott ki, amely arra kéri a magyar társadalmat: gyűjtsük össze az ágyúöntő székely hős ereklét. Az a cél, hogy Gábor Áron megitt is, ott is megtalálható ereklét megmentsék az utókornak. A Székely Nemzeti Múzeum felkér mindenkit, akinek a nagy székely hős bármiféle emléktárgyáról tudomása van, hogy közölje azt a múzeum vezetőjével. Hazafias öntudatunkat szolgáljuk, ha ennek a kérdésnek eleget teszünk és ezzel is előmozdítjuk a Gábor Áron kiállítás sikerét.

FINKLER ANTAL

írógép szaküzletét áthelyezte a **BÓLYAI-UTCA 4.** szám alá. Udvarba. Tel: 14-93.

KÖZELLÁTÁSI ÉRTEKEZLET SZILÁGYISÁGBAN. Zilahról jelentik: A közellátási minisztérium kiküldöttéi értekezletet tartottak Szilágyményes székelyházban az összes főszolgabíró, körjegyzők és közellátási előadókkal, az új gabonaforgalmazási, valamint az új beszállítási kötelezettségre vonatkozólag.

Hat hónapra ítélte a tábla az árdrágító volt textilkereskedőt

KOLOZSVÁR, május 3. Még a múlt évre visszanyúló érdekes úszorügyben hirdette ki szombaton délen a kolozsvári törvényszék mellett működő úszorabíró-ság a táblai ítéletet. Az egyik úszorabíró vádlottja Hering Zsigmond Egyetem-utca 3. szám alatt lakó textilkereskedő volt, aki az uralomváltozás idején nagymennyiségű szövetet gyűjtött össze és azt az akkor megállapított 50 pengős ár helyett 75 pengőért árusította. Az úszorabíró-ság a textilkereskedőt az ez év januárjában megtartott tárgyaláson 2 havi fogházbüntetésre és 2 évi jogvesztésre ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint az elítélt textilkereskedő a táblához fellebbeztek. Az ítéletábrá Vékás Lajos dr. táblai el-

MENTESITIK A GÜMÖKÖRTŐL A SZÉKELYFÖLD ÁLLATÁLLOMÁNYÁT. Dr. Kolláry Endre állategészségügyi főtanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének keretében működő délkeleti állategészségügyi felügyelő előterjesztésére a földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy gümökörmentessé teszi a Székelyföld állatállományát. Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter rendelkezésére a napokban a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége már kiadta a gyakorlati utasításokat. Ennek értelmében tenyésztő-kánt és tehenet, továbbá kánt és tenyésztő-kánt május 1-től csak úgy lehet Udvarhely, Csik, Háromszék és Marosvásárhely területére behozni, hogy ha a vásárlás helye szerint illetékes hatósági állatorvos igazolja, hogy a vásárlást megelőző tizenöt napon belül az állatokat megvizsgálta és azok gümökörmentesnek találta. A szállítással járó esetleges fertőzési veszélyt pedig úgy kell leküzdeni, hogy az állatokat rendeltetési helyükre való érkezésüktől számított nyolc napon belül ismét újabb vizsgálatnak kell alávetni. A rendelet a magántenyésztésekre is vonatkozik. A rendelet végrehajtásával egyidejűleg az erdélyi állategészségügyi szolgálat megkezdte a Székelyföld állatállományának teljes gümökörmentesítését.

ÖSSZEOMLOTT EGY BIHARMEGYEI REFORMÁTUS TEMPLOM. Nagyváradról jelentik: A biharmegyei Nyíved községben a szombatra virradó éjjel a református templom összeomlott. Éjszaka lévén, nem tartózkodott senki az utcán és így emberéletben kár nem esett. A templom tornya előre zuhant az utestre és a templom romjai maguk alá temették az orgonát és a harangot. A templom már düledező állapotban volt és az egyház-község egy évvel ezelőtt kért renoválásra engedélyt, amelyet éppen a szombati napon kapott meg. A község rendkívül szegény s ezért valószínűleg országos gyűjtés indul a templom felépítésére.

ÁTVETTE HIVATALÁT AZ ÚJ ISZTANBULI MAGYAR FÖKONZUL. Isztanbulból jelentik: Újváry Dezső dr. követségi tanácsos, az isztanbuli magyar főkonzulátus új vezetője, pénteken megérkezett Isztanbulba és átvette hivatalát.

Korlátolt számban kaphatók még jegyek a szerdai ujságíró estre

KOLOZSVÁR, május 3. A május 5-i ujságíróestre, amelyet az Erdélyi Párt Farkas-utca 7. szám alatti előadótermében rendez a Magyar Ujságírók Egyesülete Erdélyrészi Tagozata, a jegyek nagy része már elővételben elfogyott. Korlátolt számban kaphatók még jegyek az egyesület Kossuth Lajos-utca 30. szám alatti irodájában (tárbeszélő szám 14-38). Azok a pártolótagok és rendes tagok, akik fenntartott jegyeiket még nem vették át, ma déli 1 óráig bejelenthetik igényüket az egyesület irodájában. A szerdai előadást íránt, amely pontosan este hét órakor kezdődik, érthető és indokolt az érdeklődés. Tóth László, a Magyar Ujságírók Egyesületének központi elnöke, a kiváló szónok és közíró, ezúttal első alkalommal tart előadást Kolozsváron. „Az ujságíró és a társadalom” című előadás a magyar sajtó időszerű kérdéseivel foglalkozik. Thury Zsuzsa, a neves író, aki éveken keresztül Kolozsváron élt, egyik legszebb elbeszélését olvassa fel a május

FÜLDRENGÉS BARLADBAN. Bukarestből jelentik: Szerdán este 21 óra 45 perckor erős földrengés volt érezhető Barlad városában. A földrengés egymásután következő lökésekből állt, amelyek közül a legutolsó volt a legerősebb és több másodpercig tartott.

5-i előadást. A teljes műsor a következő: Megnyitót mond Zathureczky Gyula, az Erdélyrészi Tagozat elnöke. Kiss Jenő költeményeiből ad elő. Asztalos István elbeszélést olvas fel. Lantos Béla, a kolozsvári Nemzeti Színház művésze régi magyar klasszikus költők verseiből szaval. Tóth László dr., a Magyar Ujságírók Egyesületének központi elnöke „Az ujságíró és a társadalom” címen előadást tart. Thury Zsuzsa novellát olvas fel. Versényi Ida, a Nemzeti Színház művésznője Bartalis János, Reményik Sándor és Szabó László költeményeiből ad elő. Az egyesület vezetősége ezúton is felhívja a közönség figyelmét, hogy előre gondoskodjék a jegyekről, mert a nagy érdeklődésre való tekintettel, az előadás napján minden valószínűség szerint nem árusít jegyeket a pénztár.

UJJAÉPÜL A ZILÁHI REFORMÁTUS MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA. Zilahról jelentik: Dr. Gazda Endre, Szilágyményes alispánja, aki fáradhatatlan munkájával nemrég visszaállította a Wesselényi-szobrot, most újabb impozáns épülettel fogja gazdagítani a várost. Mint a református egyház főgondnoka, kezdeményezte az új művelődésház felépítését. A presbiterium Kocsárd Emánuel budapesti építésmérnök ajánlatát fogadta el 360 ezer pengő értékben, mely összeg jórésze a hívek önkéntes adományaiból gyűlt össze. A református művelődés házában nagyterme kétoldali és hátsó erkély elrendezéssel mozgóképvetőszínházi előadásokra is alkalmas lesz, mintegy 700 személy befogadóképességgel. Az egyházi tanácstermen és irodán kívül még két tisztviselői lakást is berendeznek az épületben.

NYUGTÁZÁS. Az utóbbi 24 órában az alábbi szerzetadomány érkezett kiadónkhoz: Egyik kolozsvári pénztárnak 10 pengő adománya volt a Pál nevű vakember számára. A szerzetadományt rendeltetési helyére juttattuk.

Pástétomok, különböző szárnyas konzervek, üveges gyümölcslevek és dzsemek érkeztek nagy választékban:

Fülöp Géza cégnél, Széchenyi-tér 19 sz.

FELHÍVÁS A GYÓGYNÖVÉNYBEVÁLTÓKHOZ. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület Gyógynövénytermelési és Értékesítési Szakosztálya felhívja a gyógynövénybevalók figyelmét arra, hogy az 1942. évben több gyümölcskészítőt épített Erdélyszerte az EMGE, amelyek gyógynövények szárítására is kiválóan felhasználhatók. A vadon termő gyógynövények gyűjtésének ideje elérkezvén, ezúton is közli az Egyesület az érdekeltekkel, hogy az EMGE-aszálók gyógynövényszárítás céljából rendelkezésükre állanak. Aszálók, illetve gyógygyűjtésárítók az alábbi községekben vannak: Bihar vármegyében Nagyváradon és Székelyhídon. Szatmár vármegyében Szénváralján és Ávasújvárosban. Szolnok-Doboka vármegyében Bálványosváralján és Magyardecén. Szilágyményesben. Maros-Torda vármegyében Nyáradmagyaroson és Háromszék vármegyében Alsócsernátonban.

AZ ORSZÁG SÜTŐIPAROSAI KOLLOZSVÁRON TARTJÁK MEG EGY NAGYGYÜLÉSÜKET. A Magyarországi Sütőiparosok Országos Szövetsége értesítette a Kolozsvár és Vidéke Ipartestület sütőipari szakosztályát, hogy ezévi nagygyűlésüket a pünkösdi ünnepek alatt Kolozsváron tartják meg. A nagygyűlés előkészítésével a Szövetség a kolozsvári sütőiparosokat bízta meg, akik buzgalommal készülnek az ország minden vidékéről Kolozsváron egybeseregülő sütőiparosok fogadására, a kongresszus tárgyszorozatának előkészítésére. A nagygyűlésen, amely a sütőiparosok minden időszerű kérdését napirendre tűzte, a kormány képviselői is jelen lesznek.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Estilapban.

Megállapították a fodrászipar új kiszolgálási díjait

KOLOZSVÁR, május 3. A közellátási miniszter a hivatalos lap szombati számában közzétette a fodrásziparban új kiszolgálási díjakat állapított meg. Kolozsvári vonatkozásban — aszerint, amint a műhelyeket I., II., III. csoportba osztják be —, a kiszolgálási díjak a következők: Férfiaknak: sima beretválás 60, 50, 40 fillér. Hajnyírás vagy szakállnyírás 1.50, 1.20, 1.00 pengő. Hajnyírás géppel 1.20, 1 pengő és 80 fillér. Fazonigazítás 80, 70, 60 fillér. Hajmosás 1.50, 1.10, 1.00 pengő. Fejberetválás 1.50, 1.20, 1 pengő. Kölníviz mind a három csoportban 20 fillér, ugyancsak a fésülés és bajusznyírás is.

Hölgyeknek: víz hullám 2.00, 1.60, 1.40 pengő. Vashullám 1.80, 1.40, 1.20 pengő. Taros hullám 16, 13, 11 pengő. Hajnyírás 1.50, 1.30, 1.10 pengő. Fésülés 60, 40, 30 fillér. Manikűr lakkozással 1.30, 1 pengő, 70 fillér. Körömlakkozás 50, 40, 30 fillér. Hajmosás 1.80, 1.40, 1.20 pengő. A fodrászüzletek osztálybasorozását az Ipartestület hajtja végre. Az új kiszolgálási díjak május 17-én lépnek életbe. Üzlethelyiségen kívül történő kiszolgálás esetén a beretválás 10 fillérrel, egyéb szolgáltatás 20 fillérrel lesz drágább. A felsorolt szolgáltatásokon kívüli munkát a fodrász- és fodrásziparosok szabaddan állapíthatják meg.

A VITÉZI SZÉK HÍREI. Kolozsvármegye és Kolozsvár thj. sz. kir. város Vitézi Széke május havi értekezletét nem hétfőn, 3-án, hanem a következő hétfőn, 10-én este 7 órakor tartja az Erdélyi Párt Farkas-ut. 7. sz. alatti helyiségében. Folyó hó 6-án, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel a kolozsvári Nemzeti Színházban Farkas Ferens „A búvós székerey” című vígoperáját adják elő. Az előadásból származó jövedelmet a szerző a Magyar Vöröskereszt javára ajánlotta fel, tehát az előadás résztvevői a Magyar Vöröskereszt segítségére is sietnek. Az előadásra a vitézek figyelmét felhívjuk. Kíváncsok, hogy a Vitézi Rend tagjai e honvédelmi cél szolgálatára való tekintettel minél nagyobb számban jelenjenek meg.

KISLÁNYT GÁZOLT A SZEKÉR A TÉGLÁS-UTCÁBAN. Su'yos gyermekbaleset történt szombaton délután a Téglás-utcaiban. Csapó Margit 4 és fél éves kislány szüleinek a Téglás-utca 52. számú háza előtt játszadozott az utcán egy arahaladó ezekér elgázolta. A szerencsétlenül járt kislányt a helyszínen kihívott mentőorvosok reszesítették elsősegélyben; megállapították, hogy fején, lábán és karján szenvedett súlyosabb természetű zuzódásokat. Az elsősegélynyújtás után a kislányt a mentők beállították a sebészeti klinikára. **FELKÉRÉS!** Felkérem volt osztálytársaimat, akik Székelykeresztúron az unitárius gimnáziumban az 1932-33. iskolai évben velem együtt végeztek, érettségi találkozóknak megrendezése érdekében címüket velem közölni sziveskedjenek. Szolga Ferenc unitárius lelkész, Budapest, V., Koháry-utca 4. szám.

ÖLTÖNY, FELÖLTŐ, BALLON-KABÁTOK ÉS KÜLFÖLDI SZÖVETEKBEK nagy választék. — Méret szabóság.

SEBESTYÉN TESTVÉREK

RUHAÁRUHAZÁBAN.

Wesselényi M.-utca 4.

Nagysikerű gazdanapot rendezett az EMGE

FELŐR, május 3. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület vasárnap tartotta első gazdanapját a Szolnok-Doboka vármegyei kirendeltségének rendezésében. A gazdanapon a szörényvidék 15 gazdakör vett részt az alábbi községekből: Somkerék, Bethlen, Alsóilosva, Árpástó, Várkudu, Sajószentandrás, Cegőtelke, Kozárvár, Szeszárma, Baca, Apanagyfalu, Magyardecse, Dés, Szentmargitta és Kérés. Összesen mintegy 1200 ember vett részt a gazdanapon. A református templomban Czirják Károly lelkész hirdetett igét a szolgálat betöltéséről. Idézte az EMGE küzdelmes múltját és munkás jelenét. A tömeg az Isten-tisztelet után a cegőtelki fuvózenekar indulói közben átvonult özv. Betegh Imréné parkjába. Bartha Miklós gazdakör elnök megnyitójában üdvözölte a gazdanappal vendégeit, akik között megjelent dr. Vékás József felsőházi tag, vitéz Szász István EMGE igazgató, Antal Dániel EMGE tb.

igazgató, dr. Hollóssy Gyula főszolgabíró, Thorma Miklós, gróf Bethlen Balázs, vitéz Zsigmond István gazdasági főfelügyelő, Szánthó Géza állattenyésztési igazgató, Ösz Gyula állatorvos, Csákány Miklós, vitéz Berecz Aladár, gazdasági felügyelő, Tass Eleonora tanárnő, Bányay F. Erdélyi Párti titkár, Maknics Gyula tanár. Harmath Árpád, Fekete Gerő lelkész, dr. Veress Jenő közjegyző, Biró Péter EMGE vándortisztviselő, Szőke Béla igazgató és még sokan mások.

Az üdvözlések során vitéz Szász István gróf Teleki Béla nevében üdvözölte a megjelenteket. Beszédében kifejtette, hogy a háborús körülmények között is meg kell tennünk, amit lehet a magyar mezőgazdaság fejlesztéséért. Beszélt a magyar gazda időszerű kötelességeiről. Az általános terménykérdések kifejtése után szakelőadások következtek. Seyfrid Ferenc EMGE főtitkár a siló és a takarmányozás kérdéseiről adott elő. András

György gazdakör elnök és Maknics Gyula tanár állattenyésztési kérdésekről adott elő. Dr. Vékás József Szolnok-Doboka vármegye történetének rövid ismertetése során azt a tanulságot szűrte le, hogy a magyarság akkor volt legnagyobb erőki-fejtésre alkalmas, amikor lélekben összetartott.

A szakelőadásokat követően a gazdanapon megjelent 15 gazdakör vezetősége sorban részletes jelentést tett az illető gazdakör múltévi működéséről és egyben a gazdaérdekképviselet szerves kiépítésének újabb eredményeiről. Ezután 300 terítékes, egytál ételes közebed következett, több pohárköszöntéssel és üdvözléssel.

Délután megnyitották a környék népművészetének legszebb termékeiből összeválogatott háziipari kiállítást. Az ünnepség állatképzéssel és versennyel zárult, amelyen Felőr község magyarsága ismét tanúságot tett állattenyésztési készségéről.

Végh József:

Amiről érdemes írni...

Anyák napja

Szebb és bensőségesebb talán sohasem volt az anyák ünnepe, mint a tegnapi vasárnapon. Talán az tette igazán széppé, hogy a lelkekben ünnepeltünk. Az ünnepségek jellegzetes külsőségei elmaradtak. Templomainkban annál meghatóbban látszott, hogy Erdély fővárosának közönsége a szeretet és tisztelet őszinte érzéseivel hódol „a magyar anyának”, akitől a nemzet jövője függ.

Sokszor vitakoztunk azon, hogy vajjon nem hazug formázás-e az életünk? Ha őszintén magunkba szállunk, be kell ismernünk, hogy büszkén hangoztatott keresztény hitünk tanításával gyakran szöges ellentétben áll az életünk. A krisztusi szeretet, egymás kölcsönös megbecsülése és a szegényeken való segítés alapvető tettei még mindig az eljövendő jobb világra várnak. Az, ami a kereszténység parancsaiból minden emberben él és megmarad: az anyai iránti tisztelet. Késő öregségben sem lehet elfelejteni azt a gondoskodást, a gyöngéd szeretetnek azokat a gyönyörű emlékeit, amelyeket senki sem tud megadni az Édesanyán kívül. Hir, dicsőség, karrier, minden mulandó. Elfakul a szerelem izása és kiegyenlítődnek a sorsküzdelmek. Csodálatos parabolában alakulhat az élet. Barátokból ellenségek, ellenségekből hízog barátok válhatnak. Lehetünk gyanakvók, vagy jóhiszeműek. Az egyetlen, akiben sohasem csalhatkozhatunk, akinél mindig megnyugvást találunk az Édesanya, aki az életet adta. Százszorosan érezzük az anyaság gyönyörű hitvatását ma, amikor lángokban áll körülöttünk a világ. Nagy az áldozat, a legnagyobb áldozathozatal, amit ma a magyar haza az anyáktól követel. Országsgaztérte ösztözik a nemzet azoknak a magyar anyáknak fájdalomban, akik elvesztették gyermeküket a kegyetlen küzdelemben és akiknek soha be nem gyógyuló sebére csak a nemzet összességének együttérzése és szeretete adhat gyógyító balzsamot. Május első vasárnapján, ezen a pompázó tavaszi délelőttön, amikor virágfakadás és a természet szépségének kibontakozása mind-mind az élet diadalát hirdette, elsősorban ezeknek az anyáknak szolt a nemzet hódolata, akik a legtöbbet vesztették.

Feloldódtak a lelkek az együttérzés melegségében. Az ima szórnyán a legfelsőbb szellemi jégpáncélja is lehullott. Ez a néma ünnepség, ez az önmagától adódó emlékezés azt hirdeti, hogy kialakulóban van az egységes magyar nemzetlélek, amely lehetővé teszi majd, hogy csak a szépet és értékeset becsüljük meg, hogy száműzzük a széthúzást, a sorainkat gyengítő ellenségeskedéseket és a magyar anyák csakugyan jobb jövőre számúra szüljék majd gyermekeiket.

Csak az előszobáig jutottak el...

Elszomorító beszámolót olvastunk sepi-szentgyörgyi lapársunk, a Székely Nép vasárnapi számában. Lapársunk megemlékezik arról, hogy a székely borviz két képviselője a nyári szezon lehetőségeinek kihasználására felutazott Budapestre. Nagyon sok helyen kopogtattak. Néhány helyen talán majd később kifizetődik a fáradozás. Itt nem zártak el minden ajtót, hanem azt mondták, hogy ha ügyet szeretnek, akkor majd hajlandók tárgyalni a dolgról. Mások elismerték a borviz gyógyító erejét, de mégsem vádrolták, mert a szállítás miatt az árakat túl drágának tartották. Végül a két székely borvizet beko-

portatott a vendéglősök beszerzési csoportjához irodájába is.

„A kisasszonynak elmondták a terveiket — írja a Székely Nép —. A kisasszony megértően bólintott, de nem sok reménnyel indult neki a vezéri, vagy elnöki ajtónak, s bentől nemsokára el is hangzott a válasz: a nagy urat nem érdekli a székely borviz. Nyugodtan, jellepként könyvelhetjük el ezt az esetet: a székely borviz nem jutott túl az előszobán. Igen, mi hallatlanul büszkék vagyunk a fordulatot.

Ésványvízforrásainkra, szeretettel kóstoljuk meg néha, ha régen itunk valamelyikből, kipróbáljuk az ismeretlenek hatását. Nem tagadjuk, sok remény fűztünk hozzájuk. Többek között azt: ha az ország lakossága megismeri, nem tud szabadulni majd varázsuktól, az erdélyi hegyek és folyó-völgyek megtelnek majd gyógyulást kereso emberekkel, kórházak emelkednek a rozszant faházak helyein, kismulnak a ráncok a székely homlokokon... Álom volt és az is marad. A székely borviz ügye nem jut tovább az előszobánál.

Vasárnap dr. Ravasz László dunamelléki püspök, a Református Egyetemes Konvent elnöke és dr. Kovács J. István budapesti teológiai professor, dunamelléki püspökhelyettes előadásával befejeződött a Református Főfőszövetség „Hitvalló kereszttyénség” előadássorozata.

Szombat délután dr. Nagy Barna sárospataki teológiai tanár beszélt a hit kérdéséről. Nem e világ isteneiben való hitről, hanem a világot teremtő, önmagát az Igében kijelentett Istenben való hitről. Kálvin János ma is időszzerű megállapítását idézte: az emberi szellem, mely elszakadt Istentől, szüntelenül bálvány-isteneket teremtő műhellyé lett. A keresztény hit állandó és megisméltendő döntés a hamis istenek ellen, az egy igaz Isten mellett.

A hit előfeltétele Istennek Jézusban, Krisztusban adott kijelentése. A kijelentés és a hit egymástól elválaszthatatlan. A hitben éppen ezért a legelső vonás az, hogy hallás: Isten Igéjének hallása és az Ige előtt meghajló engedelmisség. A hit csoda, a Szentlélek kegyelmi ajándéka. A hit tartalmi jegyei közül mindenképp azt kell kiemelni, hogy bizonyos ismeret. A hit csak akkor hit, ha rendíthetetlen ismereti alapja van az Isten kijelentésében, különben csak homályos, zavaros érzés, vagy babona. A hitismerettől azonban elválaszthatatlan a hitből származó engedelmisség. A reformátorok a cselekedetek nélkül: hitet az apostollal megegyezően holt hitnek nevezték, olyanak, mely nem is méltó a hit nevére. Az engedelmisség azonban, nem szolgál és nem is az üdvözülés kiérdemléseért való engedelmisség, mivel alapja a szívbeli birtadalom, ami által bizonyos vagyok Isten kegyelméről, a Krisztusban megnyert üdvösségről és Istent Atyámnak ismerem meg.

Ravasz László előadása Isten Igéjéről

Az Isten igéje az az alap, amelyen felépül egyház, hit, istentisztelet, sákrámentumok, az egész keresztény hitvallás. Ravasz László előadása méltán képezhetette az egész hitvallási előadásorozat zárófejezetét.

Isten abszolút titok, elrejtett és felfoghatatlan Isten, aki azonban jöttezése szerint kijelenti magát. Amit Isten tesz, teremt, megvált, üdvözít, mindig és mindenkor kijelentés. Isten kijelentéséről, mint Isten Igéje tar-

Csak osztolni tudunk székelyföldi lapársunk megállapításában. Kétségtelen, hogy nagyon sok nehézség akadályozza a székelyföldi borvizet értékesítését. Elsőrendű fontossága azonban, hogy nemzeti vagyunknak ezt az óriási kincsét ne hagyjuk kihasználatlanul. Valamennyire vigasztaló ugyan, hogy Bányai János főelőadós nyilatkozata szerint addig is, amíg az ásványvizet király, a székelyföldi borviz visszaszerzheti bitorolt trónját, megpróbálják a műtrágyagyártásban való értékesítést. Ez ideiglenesen talán megoldást jelent. Azt a közönyt és meg nem értést azonban mégsem tudja elfelejteni, amellyel egyes üzleti csoportok képviselői ridég anyagi szempontok miatt már az előszobánál elzárják a székelyföldi borviz térhódításának lehetőségét.

Jó szokás

Sajnos: a szokások rabjai vagyunk. Szokás például, hogy esküvő és keresztelés alkalmából dinom-dánomot tartunk. Ilyenkor a legszegényebb családok is „kitesznek magukért”. Sokszor valóságos anyagi válságot idéz elő a boldog családi esemény megünneplése. De meg kell tenni, mert így illik, mert különben megszólnának, mert így hozzák magukkal a társadalmi szokások. A nemzeti öntudat egyik megbecsülendő jele, hogy mostanában ezek a háziünnepségek kezdenek elmaradni. A he-

je-húzás helyett az ünneplő családok a házigondozottak javára tesznek alapítványokat. Nagyvárad lapársunk, a Magyar Lapok írja, hogy az utóbbi hetekben tekintélyes összegű adományok érkeztek Váradon a társadalmi és hatósági szervekhez, amelyek esküvői, vagy keresztelési ünnepség megváltása címén a hadbavonultak hozzátartozóival kívánják éreztetni a nemzet megbecsülését. Minden jóérzésű magyar ember őszintén kívánja, hogy ez a jó szokás legyen általános. Mondjunk le az ünneplés muló örömeiről és a társasélet elavult kötelezettségének mellőzésével hozzunk áldozatot azokért, akiknek a legtöbbet tartozunk: a hadbavonultak családjaiért!

Székhelység útja

— Krisztus kereszttyéja

Németh Kálmán, a Bukovinából hazatelepített székelyek apostoli lelki plebános, újabb nagyvonalú terv megvalósításán járdozik. Most áll újáépítés alatt Nagyfény község állomása, amely valójában Bácsjózseffalva, az új székely település, állomása. A Bukovinából hazatelepített székelyeknek az a kérése, hogy az új állomás neve Bácsjózseffalva legyen, mert a székely telepések faluja közvetlenül a vasútállomás mellett terül el. Még nem dönt el, hogy hogyan fogják nevezni az új állomást. Annyi azonban bizonyos, hogy az új állomás építésének stílusa eredeti székely stílus lesz. A régi székely tornácos házak stílusában gyönyörű elő- és oldaltérrel épül az új állomás. Németh Kálmán plebános sajtónyilatkozatot adott az építkezéssel kapcsolatos terveiről. Bácsjózseffalván a székely faragó iskola növendékei vállalták az állomás fadiszítéseinek elkészítését. Az állomás előcsarnokában, illetve egy külön folyosón, tizennégy hatalmas táblán elhelyezik „A székhelység útja — Krisztus kereszttyéja” című képsorozatot. Ez a tizennégy kép a Bácskába telepített székelyek kálváriás útját örökíti meg a boldog hazatérésig. Nagyon megrázóan, eredetien, művészen mutatja be a képsorozatot a bukovinai székelység útját. Az utolsó tábla mosolygós, csendes, megelégedett új életbe, a boldog hazatérésbe fut át. Juniusra már befejeződnek az állomás díszítésének munkálatai és a tizennégy faragású művészi tábla azt fogja hirdetni, hogy a Bukovinából hazatelepített székelyek gyökeret vertek a bácskai földben és annyi megpróbáltatás után a magyar hazában végre igazi otthon találtak.

Hitvalló kereszttyénség

Ravasz László, Kovács J. István és Nagy Barna előadása

talmáról, nem beszélhetünk vallástörténeti, vagy filozófiai szempont alatt, mert ezekkel együtt jár a relativitás. Csak teológiai szempont alatt beszélhetünk róla. A teológiai ismert nem mindenkor és nem mindenre nézve kötelező, de azok számára, akik hitükkel az anyaszentegyházhoz tartoznak, abszolút és kötelező érvényű igazság.

Isten Igéjének három formájával foglalkozott az előadás. Megragadó erővel mutatta meg a Kijelentésben Isten Igéjét. A teremtés nagy művében önmagát kijelentő Istent és az üdvörténetben, mint második teremtésben megnyilatkozó Isten-Igét. Az Istennek Krisztusban adott kijelentése világosítja meg Istent a Krisztusban, Krisztus által. Krisztusra nézve a világ teremtésében adott általános kijelentés.

Jézus Krisztust, mint az üdvörténet középpontját és a világmindenség foglatát a Szentírás által ismerjük meg. A Szentírás az

Isten Igéjének második formája. A Szentírás egy gazdag irodalom, egész könyvtár, 66 könyv, kulturák, történelem és csodálatos alkotás. De olyan, mint egy siffrizott diplomáciai levél. A kulcs hozzá Jézus Krisztus. Általa lesz Isten beszédévé, tulajdon szavává, Igévé.

A Szentírás láthatatlan írással külön-külön a mi címünkre küldött levél. Jézus Krisztusnak, a menyai vőlegénynek a levele az ő menyasszonyához, az egyházhoz. A menyasszony, az egyház számára semmi sem lehet szentebb, drágább, mint keresni, tanulmányozni, megérteni és megtartani azt az életet, jelentést és Krisztussal való egységet ígérő levelet, a Szentírást. A kijelentésből szükségképpen következik az istentisztelet. Az Igéhirdeetés, az Istenel való találkozás központja, ahol a Szentírás biznyságtételként az újászületet lélek, keresztény élet, választott nemzetiséggé, királyi papsággá lesz a hirdetett Ige.

Kovács István J. előadása a házasságról és a családról

A hitépítő előadások biztos alapvetésén épült fel a legfontosabb gyakorlati vonatkozású, messi kitekintést adó, nagy lelkesedéssel fogadott etikai előadás, amit Kovács J. István tartott a házasság és család kérdéséről.

A házasságról szóló egyetemes kereszttyén tan kifejtése után a házasságnak a mai magyar társadalomban tapasztalható betegségeiről: az elválások szaporodásáról, a törvényes házasságból származó gyermekek számának csökkenéséről és a törvénytelen gyermekek számának felismerkedéséről mutatott rá. Hangsúlyozta, hogy e kérdéseket nem szabad felekezeti kérdésként kezelni, hanem annak jeleit kell látnunk benne, hogy népünk nem hallgat Isten parancsára. Kereszttyénségünk itélete van a bűnökben s a kereszttyén hit újajeladásáról, diadalmas nemzetépítéséről kell várnunk a fordulatot. A református egyház mindenkor vallotta, hogy a házasság — bár nem kegyelmi eszköz, nem sákrámentum — szent, mert Isten-től adatott s a házasságban, a házassági esküben is vallja, hogy az egy férfin és egy nőnek holtig tartó közössége. A református egyházfegyelem pedig mindenkor különös erővel örködött a házasságok tisztasága felett.

Örömmel mutatott rá államvezetésünk új kezdeményezéseire, amelyek el kívánják hártani a házasság tisztasága útjában álló szociális és anyagi akadályokat. Ezen az úton azonban tovább kell menni s a hitvalló kereszttyén erőnek küzdenie kell minden más jószándék emberrel együtt a kezdő fizetések új rendelkezéseiről, az új örökösödési rend megteremtéséről, az adózásnál a gyermekek számának tekintetbevételéről és a házassági törvényerővel felekezeti versengésnek a kereszttyén egység nevében való megszüntetéséről.

Ahogyan hiszünk abban — fejezte be előadását —, hogy kint katonáink diadalt szereznek és megvédik az országot, ugyanúgy kell hinnünk, hogy a belső fronton az Isten lelke által megújított kereszttyén családok és az Istennek engedelmeskedő, áldozatot vállaló Édesanyák megmentik a nemzetet.

A hitvalló kereszttyénség előadásorozatot végig ezér főnyi hallgatóság hallgatta. Valóban olyan jel ez, amit méltán nevezhetett László Dezső lelkipásztor bezáró szavaival: „elkötelezés” a jövőre.

Kolozsváron a vendégiparban csak júniusban lépnek életbe a heti szünnapok

KOLOZSVÁR, május 3. A Kolozsvár és Vidéke Ipartestület vendégipari szakosztálya a múlt héten tartott közgyűlésen tudvalevőleg kimondotta, hogy Budapest és a többi nagyobb városok példájára, Kolozsváron is életbe lépnek a heti kiszolgálási szünnapokat, ami azt jelenti, hogy hetenként felváltva, a vendégiparosok zárva tartják helyiségeiket. A határozat végrehajtásával a közgyűlés a választmányt bízta meg.

A határozat nyilvánosságra jutása óta azok között a kolozsvári lakosok között, akik rendszeresen vendéglőben étkeznek, meglehetősen bizonytalanság keletkezett, mert nem ismervén a helyzetet, azt gondolták, hogy az összes vendégipari üzeme ugyanazon a napon szünetelnek. Ez tévedés, mert a határozat végrehajtása csak a közönség érdekeinek legteljesebb figyelembe vételével oly módon történik majd meg, hogy a közönség kiszolgálása nem lesz zavar.

Egyébként a szakosztály irodája azt a felvilágosítást adta, hogy az új rend életbe lépésére előreláthatólag csak júniusban kerül a sor. Addig a szakosztály vezetője felvilágosítást kér Budapest és a többi városok vendégiparosaitól arról, hogy a rendszert mikor vezetik be és hogy hajtották végre. Így Kolozsváron kísérletezések nélkül a gyakorlatban már bevált legjobb rendszert alkalmazhatják júniusban.

1500 TENYESZKÖCÖT AD KI A FÖLDMŰVELESÜGYI MINISZTER. Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a hazai hussértéstartomány minőségi színvonalának és termelőképességének emelése céljából a mezőgazdaság fejlesztésére irányuló nagyszabású programja keretében mintegy 1500 törzskönyvezett származású hussértés tenyész-

kocának kedvezményes áron való kiosztását határozta el. Az akciót a vármegyei, illetve a kirendeltségi gazdasági felügyelők, illetve az erdélyi kirendeltség útján a Hosszú Tenyésztők Országos Egyesületének közreműködésével bonyolítják le. Az akcióban résztvevőknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a kapott kocát legalább két évig tenyésztésre használják.

MÁJUS 7-IG KELL FELAJÁNLANI AZ ÓCSKAVAS- ÉS FÉMHULLADÉK-KÉSZLETEKET. Az utóbbi ellenőrzések során az Ipari Anyaghivatal több esetben megállapította, hogy egyes vállalatok ócskavas- és fémkészleteiket nem előírászerűen használták fel, és azokat kellőképpen nem jelentették be. A tapasztalatok alapján az Anyaghivatal a jövőben az eddiginél is erősebben és soronkívüli vizsgálatok útján ellenőrzi a készlet felhasználását és azt, hogy a vállalatok ócskavaskészleteik kötelező felajánlásának eleget tesznek-e. Az ócskavaskészletek felajánlására most újabb fontos határidő érkezett el. A 63.800—1942. Ip. M. rendelet értelmében az ócskavas- és fémhulladékkészlettulajdonosoknak május 7-ig kell átvételre felajánlaniuk a birtokukban lévő anyagokat. Kiterjed a felajánlási kötelezettség mindazokra, akik hasznos ócskavas, bronz, réz, stb. fémhulladék zárolt készletekkel rendelkeznek. Mentessül e felajánlási kötelezettség alól az, aki készletét május 7-ig a Fémgyűjtő vásárlási igazolványával ellátott megbízottaknak átadja, ami egyúttal kedvező átvételi árat is biztosít. A M. Kir. Ipari Anyaghivatal azonnal megindítja az eljárást azok ellen, akik a rendelkezéseket megszegik és az addig kiírt szigorú büntetések is figyelmeztetik az ócskavaskészlet felajánlási kötelezettség betartására az érdekelteket.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szög 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. Apróhirdetések előre fizetendők, Vidékről bélyegekben is beküldhető.

Házasság és levelezés

DIPLOMÁS úriember ismeretséget keresi egyedülálló dolgozó nő. Jelige: „Május”. 01421

VEGYES

ELVESZETT Länger Aladár, Länger Aladárné és Vutics Andor névre szóló kenyer- és eladási jegy. Kérjük a becsületes megtalálót, hogy a jegyeket Kis-utca 3. szám alá adja le jutalom ellenében. 01427

MŰVIRÁGOK raktáron és rendelésre legolcsóbban beszerezhetők Dahlia művirágüzletben, Horthy-ut 35. F 340

ERDÉLYI Magánnyomozó Iroda felvilágosítást ad, nyomoz, informál, mindent a legdiszkréttebben elintézi. Bartha Miklós-utca 5. I. emelet. Telefon 17—38.

SZOLNAY festőművész szabad festőiskoláját május elsején megnyitja. Érdeklődni, illetve jelentkezni délután a Műcsarnokban, vagy a Kőrösyapavillon iskolatermében lehet. 1207

ERNYŐÜZEM (Wesselenyi-utca 4., udvarban) szakosított ernyőjavítást, áthúzást vállal. Kész ernyők raktáron. F

ADÁS-VÉTEL

HANGLEMEZEKET, használt, vagy törött állapotban veszünk. Konstruktó, Deák Ferenc-utca 7. F

BUTOR, hálósobák, kombinált szobák, konyhák, kárpított butorok, szelvények kaphatók Fosztó Sándor kárpitos, Szentgyörgy-utca 3. F

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélveket legolcsóbban vásárolunk. Herczegné bélyegkereskedés, Dávid Ferenc-utca 12. P

HÁLÓ, íróasztalok, szekrények, ágyak, asztalok, konyhakredenc, ruhatári fogas, előszobafogas, toalettűkör, szabóasztal; vasalók; szelvény, magyar ruha, szmoking, könyvvállvány és órák olcsón eladó. Benedek, Timár-utca 14. F

ELADÓ kifogástalan állapotban 4 csinos, rugózott párnás székkel, rövid, támlás divánból, lakkozott asztalból álló garnitúra, két külön fotell költözés miatt sürgősen. Megtekinthető délelőtt 10—2 óráig és délután 3—5 óráig. Cím: Föld-utca 20., földszint 2. 01387

HASZNÁLT ruhák, ócska butorok veszünk és eladunk. Hívásra házhoz megyünk. Benedek, Timár-utca 14. F

EBEDŐSZEKRENY. tároló, egy 3 és fél lóerős, motorbicikli eladó. Tóth Kálmán, Széchenyi-ut 6. 1202

ANGORA gubancot veszünk. Bossai kalapgyár, Bánffy-hunyad. 1209

ELADÓ egy női varrógép. Petőfi-utca 17. női kalapszalón. 1201

OT helyiségből álló, jóforgalmu vendéglő, nagy kerttel az állomás közelében azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1215

WERTHEIM-kassza eladó. Cím a kiadóban. 1219

HORDÓK, boros, prima, töltőképesek, eladók. Cím a kiadóban. 1218

ELADÓ komplett topolya teleház. Főter 20., emelet, balra. G. 117

ELADÓ modern díofurniós kombinált-szekrények, hálósobák. Modern konyhabutorok, használt íróasztalok, konyhakredenc, paraván. Kossuth Lajos-utca 32. asztalosnál. F

MAJDNEM új kerékpár, új gumikkal eladó. Értekezni délután 3—6-ig, Lukács asztalos, Unió-ut. 24. F. 481

HASZNÁLT ruhákat, fehérneműket vesznek és eladók. Hívásra házhoz megyek. Roth Dávidné, Timár-utca 22. F

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbélveket, régi levélborítékokat bármilyen mennyiségben veszünk. Könyvtárakért, egyes szépirodalmi, szakkönyvekért és lexikonokért magas árat fizetünk. Kovács könyvkereskedés, Szentgyörgy-utca 1. F 509

FOGTECHNIKUS segédet keresek perfect kauscul és fehérnemű munkát azonnali belépésre. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével Szentmihályi Sándor műfogtechnikai laboratóriuma Nagybánya, Horthy Miklós-ut 24. küldendők. F

EGY jókarban lévő férfi kerékpár eladó. Horthy Miklós-ut 85., kávéház. 01428

ELADÓ kisebb exenterpréz. Cím a kiadóban. 01424

HÁLÓSÖBÖBUTOR eladó. Rózsá-utca 9. földszint. 1222

ÁLLÁSTKERES

KERESKEDELEMBEN teljesen jártas magántisztviselő, mint raktárnok, felügyelő, vagy bármely bizalmi állást keres. Szíves megkeresést „Megbízható” jellegre a kiadóba kérék. 01389

MANIKÜROS nő, többévi gyakorlattal, állást keres. „Jó munkakerő” jellegre a könyvosztályba. 1178

MASZIROZÁST vállalkozó, házhoz is megyek. Cím Hét vezér-tér 10. 01385

ALKALMAZÁS

Női fodrász állandó alkalmazásra jó fizetéssel felvételt. Lehet nő is. Cím: Jókai-utca 6. sz. Horváth-szalon. 01429

PERFEKT gépirőnt, aki bérletszámolásban, valamint OTI, személyzeti adó és levelezésben gyakorlattal bír, keres azonnali felvételre nagy iparvállalat. Jelentkezés: Pataki-utca 10. szám alatt. 01423

INGATLAN — LAKÁS

SÜRGŐSEN eladó belvárosi bérház 230.000 pengőért. Elutazás miatt Ártilla-ut körzetben adómentes villa, 1x4 szoba és 2x2 szobás, komfortos lakással 110.000 pengőért. Új, masszív villa, 2x3 szobás lakással 125.000 pengőért. Egy villa 4 szobás, teljes komforttal, szép kerttel 62.000 pengőért. Családi ház, 2 szoba, konyha, fürdőszobahely, szép kerttel 36.000 pengőért és egy ház hely viz, villany és csatornával. Ingatlanközvetítő, Mátyás király-tér 19. F.

BUTOROZOTT szoba, különbejárattal és fürdőszobával állandó lakónak, vagy házaspárnak, konyhával azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 01388

EGY vagy két szoba, konyha, kertes lakást keresek bérbe. Címek kérem leadni Deák Ferenc-utca 46., szabóüzembe. 01420

MÁJUS

3

Hétfő

SZÍNHÁZ — MOZI — RÁDIÓ

A nap kel 4 óra 42 perckor, nyugszik 19 óra 13 perckor. A hold kel 4 óra 38 perckor, nyugszik 18 óra 6 perckor.

A protestáns naptár szerint Irma, a római kat. naptár szerint Szent kereszt feltámadása, az új-görög naptár szerint Timót napja van.

Szolgálatos gyógyszer-tárak

Egyszervu, Mátyás király-tér 10. Telefon: 32—23. Kereszt, Mussolini-ut 2. szám. Telefon: 13—49. Hargita, Horthy Miklós-ut 1. szám. Telefon: 21—55. Pádual Szent Antal, Hitler-tér 13. szám. Telefon: 31—10.

Társadalmi események

MUZEUMOK: Erdélyi Múzeum őskori, a római, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Renaissance képművelés. Bátya-utca 2. Nyitva 9—13 óráig.

A finn kiállítás délelőtt 10—11-ig, délután 4—5-ig megtekinthető az egyetemi könyvtár kiállítás termében. A kiállítás időtartama alatt könyvvásárt is rendeznek.

Allattani Múzeum: Mikló-utca 5. sz. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben. Majális-utca 42. Nyitva: 8—13. 15—18 óráig.

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapokon délelőtt 8—11-ig és délután 3—8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9 óráig.

A KOLozsvári NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

1943 május 3. Hétfő fél 7 órakor: A FOSVÉNY. A Tizes Szervezet előadása. Bevezetőt mond Szeikovits Ferenc igazgató, főtitkár.

Május 4-én, kedden fél 7 órakor: HÁROM KISLÁNY. Pataky Kálmán, a m. kir. Operaház tiszteleti tagjának vendégfellépésével. Bérletszűnet. Méréseket ten emelt helyre.

Május 5-én, szerdán fél 7 órakor: HÁROM KISLÁNY. Pataky Kálmán, a m. kir. Operaház tiszteleti tagjának vendégfellépésével. Méréseket ten emelt helyre.

Május 6-án, csütörtökön fél 7 órakor: A Vöröskereszt javára. I. BUVOS SEKRÉNY. II. SEHEREZÁDE. Bérletszűnet. Operahelyre.

Május 7-én, pénteken 6 órakor: BOHÉMÉLET. Május 8-án, szombaton fél 7 órakor: HÁRY JANOS. Bérletszűnet. Rendes helyre.

Május 9-én, vasárnap délután fél 3 órakor: MOSOLY ORSZÁGA. Olcsó helyre.

Május 9-én, vasárnap fél 7 órakor: COPPELIA. SEHEREZÁDE. Balett. Rendes helyre.

Május 10-én, hétfőn fél 7 órakor: SZOKTATÁS A SZERÁLYBÓL. A Tizes Szervezet előadása. Bevezetőt mond: dr. Entz Géza tanár, főtitkár. Jegyeket a pénztár nem árul.

MOZIK MŰSORA

ÁRPÁD: ÉDES A BOSSZU. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné, olcsó helyre.

CORVIN: A KEGYELMES UR ROKONA. Előadások kezdete 3, 5, 7 és vasárnap délelőtt 11 órakor.

ERDÉLY: VARJU A TORONYÓRÁN.

EGYETEM: LEGÉNY A GÁTON. Vasárnap délelőtt 11 órakor: LEGÉNY A GÁTON.

MÁTYÁS: HÁZASSÁGGAL KEZDŐDİK. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

RAKÓCZI: BALKEZES ANGAL. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

RÁDIÓ

KEDD, MÁJUS 4.

BUDAPEST I.: 5.40 Úzen az otthon. 6.40 Ébresztő, torna. 7 Hírek, közlemények, reggei.

ELCSERÉLNEM Halmi-i modern házamat és földemet romániai ingatlanra. Cím: Székely Irma tanítónő, Sándorhomok, u. p. Lázár. 01382

ELCSERÉLNEM budapesti 3 (három), szobás utcai összkomfortos, régi bérű lakást Kolozsvári 3—4 szobás családi ház, vagy villával. Felvilágosítás Demeter gyógyszer-tár. 01356

Villában összkomfortos butorozott szobát keresek telefonnal, rádióhasználatú. Cím: Nagy József szerkesztő, Ellen-zék szerkesztősége.

FÖTÉREN vagy közelében 1 szobát, különbejárattal keresek pedikűr-szalonnak. Mussolini-ut. 89. 01425

EGYSZOBÁS komfortos lakás ellenében üzlethelyiséget adok lépcsőházi bejárattal földszinten a Wesselenyi-utca-ban. Ajánlatokat „Egyesületi főtítár” jellegre a kiadóba kérék. 1213

KERESEK 2—3 SZOBÁS kertes családi házat. Ajánlatokat „Nagyvezér” jellegre kérem az Ellen-zék főtéri üzletébe leadni. F 469

zene, 10 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.10 Nemzetközi vízeljárószolgálat. 11.15 J. S. Bach-művek. 11.40 Divattudósítás. 12 Harangszó, fohász, Himnusz. 12.10 A Főyamerék zenekara. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14 Kamaragyűjtés. 14.30 Hírek, műsorismertetés. 15 Gécy Barnabás zenekarának műsorából. 15.30 Gyermekdélután. 16 Otthont kérnek a kereskedőtanoncok. Előadás. 16.20 Hírek német, román, orosz és orosz nyelvű. 16.45 Időjelzés, hírek. 17 A nagybányai bányák mélyén. Közvetítés. 17.40 Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál. 18.10 Miért kének a tábori lapok? Előadás. 18.25 Alkonyati párbeszéd. Hangjáték egy felvonásban. 18.50 Hírek. 19 Az Erdélyi Nők Országos Szövetsége hangversenyének közvetítése a Székely Egyetemi és Főiskolai Halgatók Egyesületének nagyterméből. 20.05 Ott ki beszél? Vidám hangmenyegyveleg egy téves kapcsolás körül. Elmondja Jávör Pál. 21.15 Népünk májusi védsejtjei. Felo.vasas. 21.25 Fala: A háromszögű kalap, balettrészletek. 21.40 Hírek. 22.10 Ilinczy László tánczenekara játszik. 22.50 Zenekari művek. 23.45 Hírek.

Két érdekes könyvujdonság:

Kassák Lajos: Egy álom megvalósul

Kassák új regénye a rendőrség épületében kezdődik s ott is fejeződik be. Az elején egy idősebb, jómódu építész eltűnését jelenti be a feleség. A végén ugyanezt az embert tartóztatják le holmi jelentéktelen, náivul végrehajtott szélhámosság miatt. Ami közből van — néhány hónap története s ezen belül egy egész élet felbukkanó emlékei — az a lélektani ábrázolások valóságos remeke.

Ára füzve 7, kötve 10 pengő.

Kárpáti Aurél: Néma hegedű

Az igazi kritikus mindig művész. Nem fontos, hogy művészete írói, költői alkotásokban is megnyilatkozik-e, vagy csak kritikáiban rejti özt. Művésznek kell lennie, hogy megértse s hogy a maga nyelvén az olvasóval is megértse a művészi alkotást.

Ára füzve 7, kötve 10 pengő.

Kaphatók az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Vidékre utánvétellel is azonnal megküldjük. Kérje a tavaszi könyvujdonságok nagy képes jegyzékét.

Parkettezési

munkálatokat jutányosan vállal

Lőrinczi & Co.,

Zápolya-utca 14. és Szentgyörgy-utca 1. (Sebők-cukrászda)

SPORT

A kiesés elleni harcában;

4:0 (4:0) arányban biztosan győzött a KAC a váratlanul gyengén szereplő Ujvidék ellen

Góllövők: Bonyhádi, Tolnai, Bonyhádi, Váci

Hatalmas küzdelem után egy góllal győzött a Csepel a Vasas ellen és megtartotta vezető helyét — Gólzáporral győzött a Törekvés ellen az Úlpest, a Szeged ellen a NAC — Még mindig veretlen a Gamma, amely nagy harc után pontos szerzett a Haladás elleni mérkőzésén — Biztosan győzött a Ferencváros is a Kispest ellen

Ezelőtt két-három héttel azt mondogatták labdarúgó körökben, hogy csak a csoda segíthet a KAC csapatán és mentheti meg a kieséstől. A vasárnapi mérkőzés után sokan már felve ugyan, de rebesgették: Megtörtént a csoda!

A csoda azonban nem történt meg, a KAC helyzete továbbra is igen veszélyes, de visszatért a szerencse, amely hosszú időn keresztül elpártolt és amely segítette az Ujvidék elleni küzdelemben, amelyet nagy meglepetésre 4:0 (4:0) arányban biztosan nyertek és csaknem az első percekben biztosították két villámgyors góljukkal a győzelmet.

Az Ujvidéktől szerzett két pont jelentősen javít a piros-fehérek helyzetén, amihez járul az a körülmény is, hogy a többi kieső jelölték sorra elvesztették mérkőzéseiket: a Szeged Nagyvárodon szenvedett súlyos vereséget, a Törekvés az Úlpesttől kapott hét gólt, a Haladás pedig leadott egy pontot a Gammának, amely a tavaszi bajnokság folyamán még mindig veretlen!

A vasárnapi forduló során a Csepel—Vasas mérkőzés az első félidőben lőtt szerencsés góllal a csepeliek győzelmével végződött. Szolnok győzött a DiÁVAG ellen, az Elektromos a SalBTC ellen, a Fradi pedig ismét feltámadva, a Kispest ellen.

A forduló és a vasárnapi sportesemények részletei a következők:

Már az első negyedórán biztosította győzelmét a KAC

KOLOZSVÁR. Vasárnap délután verőfényes, szép májusi vasárnapon 4000 néző előtt játszották le a KAC—Ujvidék NB I-es mérkőzést, amely a piros-fehérek győzelmével végződött, akik már az első negyedórán „elintézték” az ellenfelet, amely csak a második félidőben mutatott elfogadható játékokat.

A budapesti Nagy Lajos vezetése mellett a két csapat a következő összeállításban futott ki a pályára:

KAC: Márki — Szaniszló II., Vass — Páll, Szántai, Csákány — Szokolty, Kovács IV., Bonyhádi, Váci, Tolnai.

Ujvidék: Platz — Csillag, Majtányi — Takács, Máriás, Zsoldos — Avar, Rab, Bolgár, Pálffy, Welker.

A KAC csapatában az utolsó pillanatban történt változás: Radnai nem érkezett meg és Szokolty került helyébe.

Gól a második percben...

A KAC szél ellen kezd és a második percben már vezetéshöz is jut: Páll szabadrugását Bonyhádi balra küldi Tolnai elé, akinek remek beadását Bonyhádi közelről hálóból lövi (1:0).

A közönség még magához sem tér meglepetéséből, a KAC máris tovább rohamoz és az ötödik percben Kovács IV. nagy lövése Máriásról Tolnai elé pattan, akinek még ideje van igazítani egyet a labdán és küldi azt a bal felső sarokba, amely onnan a hálóból pattan. Pazar gól! (2:0).

Percekig az ujjvidéki együttes támad. A 10. percben Welker kapu előtt tíz méterrel fölé lövi a labdát. Nagy helyzet volt!

A 13. percben mintha a szerencse isten-asszonya vezetné a piros-fehéreket, ismét gólohoz jutnak. Majtányi kezébe miatt Szaniszló II. 40 méterről hatalmas szabadrugást ereszt az UAC kapu felé. A labdát Tolnai kapja, a lélek fejele, az onnan kipattan a jól érkező Bonyhádi elé, aki azt fejével a hálóból továbbítja. (3:0).

Három gól után a negyedik!...

A játék rendkívül élénk és változatos. A KAC csatárok ezuttal jól játszanak és állandóan ostromolják a vendégcsapat kapuját. A 26. percben Kovács IV., majd a 30. percben Szokolty lövéseit kell Platznak remek kiugrással védenie.

A 34. percben Szokolty—Váci szép összjáték után Szokolty elfut Majtányi mellett, beadását Váci a bal alsó sarokba lövi a vetődő Platz melle alatt. (4:0).

Szünet után talál magára az Ujvidék

A második félidőben Ujvidék csapata nagy erővel támad és mindenáron javítani akar. A KAC védelem kétszer egymásután is csak szögletre tud menteni a kitörő ujjvidéki csatárok előtt.

A hatodik percben a fedezetlenül maradt Bonyhádit Tolnai kiteszi, de Bonyhádi nagy irammal tör a kapura és a labda helyezéseére nincs ideje és mellé lö.

A 9. percben a kitörő Tolnai elől Csillag menteni akar, lövése Máriás kezére pattan a 16-oson belül. A közönség 11-est követel, de azt a játékezőt igen helyesen, nem adja meg.

A KAC visszaesik. Mintha megelégtelt volna a gólokat, pedig igen veszélyes az UAC és nagy a fölénye. Zsoldos szabadrugását a 16. percben Márki csak szögletre tudja tolni, nem sokkal később pedig Szaniszló ment az utolsó pillanatban Welker előtt. A mezőnyből Kovács IV. magaslik ki. Ugy a védelemben, mint a

támadásban, igen jó. Mellette a védők dolgoznak igen sokat.

A 21. percben Csákány átadásával Szokolty előretör, beadását Bonyhádi óriási erővel küldi kapura, de azt Platz biztosan fogja.

A játék hátralevő részében mindkét oldalon több kiaknázatlan helyzet volt, de azt a játékosok nem tudták kihasználni és így az eredmény változatlan maradt, míg végül a közönség tapsa között vonul le a két csapat a pályáról.

Rossz napja volt az Ujvidéknek

A KAC már az első negyedórán biztosította győzelmét az UAC ellen, amely igen rossz napot fogott ki és amelynek játékosai a nagy utól kassé mereven mozgogtak. Mikor a második félidőben magukhoz tértek, már késő volt, mert a KAC négy góllal vezetett és igen eredményesen védekezett. A mérkőzés mindvégig jó színvonalú volt és azt a sport-szerűség jellemezte.

A KAC még nagyobb gólaránnyal is meggyőzhetné volna a mérkőzést, ha csatárainak jobb lett volna kapu előtt az összjátéka. Az eredmény mindezek ellenére nem fejezi ki hűen a viszonyokat, mert vasárnap nem a jó, hanem egy igen

közepesen szereplő UAC volt a szerencsés KAC ellenfele, amelynek, ahogy sportnyelven szokták mondani, „lejött a lépése” és az első félidőben rugott góljaival biztosította a győzelmet.

A KAC csapatában Márkinak nem sok dolga volt. A két hátvéd értékesen dolgozott és jól irányították a második félidő védelmi játékát. A fejezettsor legjobbjá Szántai volt, akin megtört a támadások, Csákány és Páll főképpen a támadásban voltak jók. A csatárok a négy gól ellenére sem mutatott kicsiszolt, jól kapcsolódó összjátékot és kapu előtt bizony sok volt a hiba. Szokolty a jobboldalon is feltalálta magát, jól beleilleszkedett a csatársorba, az örökmozgó Kovács IV. mindenütt ott volt, Bonyhádi lövéseivel tünt ki. Váci a jelek szerint nincsen formában, Tolnainak jót tett a pihenő és játéka kielégítő volt. Góljait külön dicséretet érdemel.

Az UAC csapatában a négy gól ellenére Platz, Csillag, Máriás, Zsoldos és Welker voltak jók.

Nagy Lajos jól vezette a mérkőzést, nagy gyakorlattal az előny szabály helyes alkalmazásával jó iramúvá tette a mérkőzést.

Veretlenül Laczkovich százados nyerte a hadtest kardbajnokságot

KOLOZSVÁR. Négynapos küzdelmek után vasárnap délelőtt, ünnepélyes keretek között fejeződtek be a hadtest vívóbajnokságai. Szombaton igen nagyszámú közönség jelenlétében a párbajtőrverseny fejeződött be, amelyen 11 induló közül első lett Boronkai százados. A részletes eredmények a következők: 1. Boronkai százados Szilágyosmlyó 10 győzelemmel, 2. v. Váry főhadnagy Beszterce 7 győzelemmel, 3. Benkő százados Marosvásárhely 7 győzelemmel, 4. Harsányi hadnagy Vásárhely 6 győzelemmel, 6. kapott találat, 5. László dr. százados Kolozsvár 6 győzelemmel, 10. kapott találat, 6. Martonfalvy főhadnagy Vásárhely 5 győzelemmel, 7. Korompai főhadnagy Sepsiszentgyörgy 4 gy., 8. Briska százados Beszterce 3 gy., 9. Törpényi főhadnagy Vásárhely 2 gy., 10. Vozári zászlós Vásárhely 2 gy., 11. Forrás hadnagy Vásárhely 1 győzelemmel.

Vasárnap a hadtestparancsnok jelenlétében a kard egyéni bajnokságokat bonyolították le, amelyet a kitűnő formában lévő Laczkovich Ernő százados nyert meg veretlenül és aki a döntő összecsapásban 5:4 arányban győzött Szentkirályi hadnagy ellen. Eredmények a következők: 1. Laczkovich szds. Kolozsvár 8 gy., 2. Szentkirályi hadnagy Kolozsvár 7 gy., 3. Csorna főhadnagy Kolozsvár 6 gy., 4. Fekete főhadnagy Vásárhely 3 gy., 4. kapott találat, 5. Farkas százados Vásárhely 3 gy., 6. kapott találat, 6. Hajdu hadnagy Vásárhely 3 gy., 7. kapott találat, 7. Martonfalvy főhadnagy Vásárhely 3 gy., 8. kapott találat, 8. Kabdebo őrnagy Vásárhely 2 gy., 9. kapott találat, 9. Kerényi hadnagy Vásárhely győzelem nélkül.

A versenyek befejezése után ünnepélyes díjkiosztás következett: vitéz Mindszenty vezérőrnagy felesége osztotta ki a győnyörű emlékműveket, a győzteseknek pedig az értékes díjakat, míg a 26. könnyű hadosztálynak a hadtest remek örökös vándordíját a kardcsapatbajnokságért.

A verseny kitűnő, jól pergő rendezéséért vitéz Váradi József honvéd vívómestert, a hadtest sportelődíját és Szabó László egyetemi vívómestert, valamint dr. Armentano, Boross Andor, Szele Márton, Hintz György és Gábor, Gráth Béla és Kőkőssy zsűritagokat

illeti dicséret. A verseny jegyzői tisztségét a kis Károlyi Gabi és Tomcsányi Eszter jól töltötték be.

A jólsikerült hadtestbajnokság után május 15. és 16-án a hadsereg-vívóbajnokságokat bonyolítják le ugyancsak Kolozsváron.

Az NB I. vasárnapi fordulójának eredményei:

Csepel—Vasas 1:0 (1:0).
Úlpest—Törekvés 7:1 (3:1).
Gamma—Haladás 4:4 (4:1).
Szolnok—DiÁVAG 5:2 (2:1).
NAC—Szeged 8:1.
Elektromos—SalBTC 2:1 (0:0).
Ferencváros—Kispest 5:0 (3:0).

A bajnokság állása a 25. forduló után a következő: 1. Csepel 37, 2. NAC 36, 3. Gamma 32, 4. Ferencváros 31, 5. Vasas 29, 6. SalBTC 28, 7. Úlpest 27, 8. Szolnok 26, 9. Kispest 22, 10. Ujvidék 22, 11. DiÁVAG 21, 12. Elektromos 20, 13. Haladás 20, 14. Kolozsvár 18, 15. Törekvés 16, 16. Szeged 15 pont.

KKASE—KMTE 3:1 (1:1)

Kerületi bajnoki mérkőzés. Játsozták vasárnap délelőtt Gábor vezetésével, a városi kispályán. A munkáscsapat Lengyel góljával jutott vezetéshez, amelyet Fekete egyenlített. Szünet után a kereskedők lelkes és szép játék után Bíró és Marosi góljaival már 3:1-re vezettek, amikor Bokor a KMTE részéről egy tizenegyest nem értékesített.

Postás—Korvin 5:0 (3:0)

A Bástya-pályán játszották le a mérkőzést Gál vezetésével, amelyen a Postások megérdemelten győztek Fülöp (2), Szász, Stier I, Stier II. góljaival.

Sz. Törekvés—KAC II. 0:0

Vasárnap délután a KAC—Ujvidék mérkőzés előtt játszották le a kerületi bajnoki mérkőzést. A szamosujváriak lelkes játékkal megérdemelten vittek el egy pontot a gólképtelen KAC-al szemben. Mindkét csapatnak több gólhelyzete volt, de azt a csatárok nem tudták értékesíteni.

Sok induló a MASz IV. osztályu versenyén

Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés kíséretében rendezte IV. osztályu kerületi atlétikai versenyt a MASz. Az eredmények a következők: 110 méteres gátfutás: 1. Nagy József KAC 20.2 mp., 2. Múseffer KAC 21.4 mp., Magasugrás: 1. Gáll József NSE 150 cm., 2. Nagy József KEAC 140 cm., 3. Nagy József KAC 140 cm., 1500 méteres síkfutás: 1. Gáll József NSE 4:42.4 mp., 2. Lőrincz Zoltán KEAC 4:42.4, 3. Bujdos Jenő KAC 4:44.3 bp. Szüldobás: 1. Gáll József NSE 9.90, 2. Bujdos Jenő 9.65, 3. Nagy József KEAC 9.42, 100 méteres síkfutás: 1. Dénes Ferenc KEAC 12.6, 2. Bujdos Jenő KAC 12.8 mp., 3. Árkossy Lajos KAC 13 mp. Diszkoszvetés: 1. Nagy József KAC 30.18 m., 2. Múseffer KAC 29.11, 3. Bujdos Jenő KAC 27.67 m., 400 méteres síkfutás: 1. Moll Ernő KEAC 5.8 mp., 2. Nagy József KAC 5.8 mp., 3. Árkossy Lajos KAC. Gerelydobás: 1. Lőrincz Zoltán KEAC 44.12 m., 2. Nagy József KAC 36.75 m., 3. Bujdos Jenő KAC 35.90 m., 3000 méteres síkfutás: 1. Lőrincz Zoltán KEAC 10.33.8 mp., 2. Bujdos Jenő KAC 10.34 mp. Távolugrás: 1. Dénes Ferenc KEAC 5.44, 2. Nagy József KAC 5.12, 3. Árkossy KAC.

IFJUSÁGI BAJNOKI EREDMÉNYEK: KAC—KMTE 13:0. KKASE—Bástya 7:1 (félbeszakítva). KMÁV—Korvin 1:1.

A KAC USZÓSZAKOSZTÁLYÁNAK vezetősége felhívja összes uszóját arra, hogy a hétfőn délután lévő utolsó tavaszi tornatermi edzésen feltétlenül jelenjenek meg. A szaksztály szerdán este 7 órakor a KAC helyiségében megbeszélést tart.

A külpolitika hírei

AZ EGYIK TÖRÖK LAP felveti „a front mögötti szervezési minisztérium”, vagyis propagandaminisztérium felállításának szükségességét.

MINT Ankarából jelentik, május közepén török újságírók csoportja indul finnországi látogatásra.

A STEFANI-IRODA értesülése szerint a tatarkai meszárlást egy odesszai lengyel származású ember leplezte le a katyni vérengzésről szóló hírek hatása alatt.

BUENOS-AYRESBEN szombaton nacionalista ünnepi gyűlés után felvonulások voltak, amelyeken tizezrek vettek részt és kifejezték ragaszkodásukat Castello elnöknek és a semlegességi politikához.

AZ ANGOL légi erő a Ruhr-vidék ellen május 1-ére virradó éjjel intézett támadásokról 13 nehéz harcrepülőgépet veszített.

A BOLGÁR kereskedelmi minisztérium legutóbbi rendelete szerint az egész országban kötelező a gumiabroncsok bejelentése, tekintet nélkül arra, hogy használatban vannak-e, vagy tartalékul szolgálnak.

A SAIGONI rádió szerint az egyesült indiai tartományokban az éhségtől a legutóbbi napokban mintegy 5000 indus meghalt.

PÁRISBAN a Becsület-Rend palotájának kertjében szombaton leleplezték Pétaín tábornagy államfő szobrát.

A JAPÁN kormány május elsejével Csekiang-tartomány közigazgatását viszszaadta a kínai nemzeti kormányának, ami Japán és a nemzeti Kína közötti együttműködés újabb példája.

A NOVA VREME belgrádi lap közli a német parancsnokság rendeletét, amelynek alapján a szerb állam önkormányzatának szolgálatába csak az az egyén vehető fel, aki előbb eleget tett munkaszolgálati kötelezettségének.

AZ ANGOL hírszolgálat algiri jelentése szerint Giraud tábornok feloszlatta a francia tűzharcosok légioját és helyébe egy régi alárendelt szervezetet állított.

MINT Fokvárosból jelentik, Valan, a délafrikai nacionalista párt elnöke kijelentette, ha a legközelebbi választásokon a nacionalisták kerülnek hatalomra, akkor nyomban véget vetnek Délafrika háborús részvételének.

A NÉMET TÁVIRATI IRODA jelenti: Franco tábornok államfő a vasárnapot Andaluziában töltötte.

MINDENKINEK IRTANI KELL A CSEREBOGARAT! A tavaszi száraz és meleg időjárás hatására az ország egyes vidékein megjelentek a cserebogarak, bár rajzása nem országos, mert az idei év nem cserebogáresztendő. Elő szokott azonban fordulni, hogy egyes helyeken már a cserebogáresztendő előtti évben is megjelenik kisebb-nagyobb tömegben a cserebogár. A földművelésügyi minisztérium nyomatékosan felhívja a figyelmet a cserebogár rendszeres irtására, annál is inkább, mert a mezőrendőri törvény ezt kötelezően előírja és a mulasztásokat szigorúan bünteti. A leforrázott és kiszáritott cserebogár baromfieléségnek is felhasználható.

Olasz hivatalos:

A Szicíliai csatornában fokozódik a britek tengeri és légi zavaró tevékenysége

Rómából jelenti az MTI: A Stefani-iroda közli az olasz fegyveres erők főparancsnokságának 1072. számú jelentését:

A tuniszi arcvonalakon szombaton alábbhagyott a harci tevékenység. Az ellenség egyre inkább fokozza a

tengeri, de különösen a légitámadásait a Szicíliai-csatornán át közlekedő hajóink ellen.

A Földközi-tengeren német repülőgépek ellenséges hajókaraván ellen intéztek támadást, melynek során eltaláltak több kereskedelmi hajót.

Az utóbbi napok folyamán nagyobb ellenséges bombavető kötelékek megtámadták a Tunisz felé és felől közlekedő kórházhajóinkat, amelyek egyike négy légitámadást állt ki egyedül. A hajókban tett kár nem súlyos.

Uj szellem — új élet

Az EMKE népművelési előadása

KOLOZSVÁR, május 3. A vármegyeháza nagytermében tartotta meg az EMKE népművelési szakosztálya előadást, amelynek előadója Ádám Jenő, a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára, a rádió közkeletű népi-zene felőrlőinek vezetője és Muboray Elemér, az „Uj szellem” című lap szerkesztője volt. Az estet a legszebb erkölcsi siker koronázta. A terem részben kicsinek is bizonyult. Sokan nem hallgathatták végig a két színvonalas előadást, mert hely és jegy hiányában kirekedtek. Önkéntelenül vetődik fel a kérdés: miért szorult ilyen szűk helyre a magyar szellem két kiváló propagálóját?

Az előadók Nagy Géza tanár mutatta be a hallgatóságnak és bevezetőjében felhívta figyelmüket munkásságukra. A bevezető után Ádám Jenő tartotta meg zenei kisérlettel szemléltető előadását „Magyar ének — magyar lélek” címen.

— Minden ember életében adódhatnak pillanatok — kezdte előadását —, amikor magába száll és felteszi a kérdést, hogyan, miért, mi okozta az életben ezt, vagy azt a fordulatot. Így adódhatnak ilyen sorsdöntő pillanatok a nemzet életében is. A francia nemzet tragikuma után is hatalmas kérdőjellel alakult ez a miért. A válaszok összehasonlítása vezet arra a megállapításra, hogy

a bukás egyik igen jelentős tényezője a zene volt, amely eltávolodott a népi hagyományoktól és selejtes, mihaszna zenéből állt össze.

Ez a mérleg évről-évre mélyítette a francia lelket, míg tünnyá és élvhajszolóvá tette.

Az előadó kitűnő pedagógiai érzéssel világított rá azután a magyar életben is elburjánzott zenei förtelmekre és a magyar népi dalok költői szépségeire. Válaszolta azt a felvetést, ahogyan a magyar közönség eltávolodott az igazi magyar dalától és ahogyan vissza kell térnie a népdalhoz.

Ádám Jenő előadását gyakran szakította meg a közönség tetszésnyilvánítása. Az Opera zenekarának tagjaiból alakult kis zenekar kísérete az énekszámokat.

Muboray Elemér „Uj szellem — új élet” címen foglalta össze mondanivalóját. Különös érdeklődésre tarthat számot az a megállapítása, hogy a falvakat két kategóriába lehet sorolni: selejtes kultúrájú és ősi hagyományokkal nyújtókra. Bár a kutatások sora vár még az illetékesekre, de már annyit most is meg lehet állapítani, hogy

a selejtes kultúrájú községekben fokozott mértékben nyilvánul meg az egyke, az erkölcsi élet lazasága és a mindezeket kísérő, a nemzeti életre kártevényt ható tényezők.

1074, míg az ősi életformák között élő nép ereje, hite töretlen és tisztá.

Az új élethez, magyar élethez, ebből a régi, de mégis sajtóságon új szellemből kell meríteni. Meg kell teremteni mindenekelőtt a népi hagyományokon nyugvó egységes magyar szellemet, hogy ennek alapján megteremthető legyen az egységes magyar nemzeti élet.

Az előadást Nagy Géza köszönő szavával ért véget.

El opták a kenyérkereső szárszámait

KOLOZSVÁR, május 3. Az állomáson történt lopás ügyében tett feljelentést ismeretlen tettes ellen szombaton Turi István 72 éves csongrádi kubikos. Feljelentésében elmondotta, hogy a kolozsvári pályaudvaron berakodás előtt ismeretlen egyén ellopta kubikos tálcáját, ásját, lapátját és két hétre szóló élelmiszerét. A bűnügyi osztályon az öreg kubikos meghatározó szavakkal adta elő panaszát és kérte a bűnügyi osztály vezetőjét, hogy nyomozzák ki a tettest, mert öve egész életében kereszte a kenyerét és amellyel az Általános mindenféle dolgozott, valaha is elopták volna.

Finn megítélés a finn-amerikai viszonyról

Helsinkiből jelenti az MTI: Finnország és az Egyesült Államok viszonyának további alakulása iránt széles körökben is a legnagyobb érdeklődés mutatkozik — írják a finn lapok. Szigorúan formai szempontból nézve az eseményeket, nem történt változás, a tényállás szerint azonban az amerikai követség távozását csak egyféleképpen lehet értelmezni:

az Egyesült Államok a hozott intézkedéssel kifejezésre akarja juttatni, hogy Finnországgal fenntartott viszonya változás előtt áll.

Finn vélemény szerint, ha az Egyesült Államok Finnországhoz fűződő viszonya megváltoztatására készül, ez csak Anglia és a Szovjetunió befolyásának eredménye lehet.

Az argentin külügyminiszter beszéde a nemzetek függetlenségéről

Buenos-Ayresből jelenti a DNB: Guinazu külügyminiszter az argentin külpolitika alapelveit fejtegetve arról beszélt, hogy a mostani háború befejezésének az egész világ gazdasági újjászervezését kell meghoznia. A háború utáni időkben — mondott

ta — csak olyan államok maradhatnak fenn, amelyek függetlenségüket meg tudják védelmezni. Csak azok a nemzetek fognak általában élni, amelyek saját természetes gazdasági törvényeiket idegen hatalmaktól befolyásoltatni nem engedik.

Aggodalom az angolszászok között az iráni szovjetpropaganda miatt

Ankarából jelenti a Stefani: Teheráni jelentés szerint a szovjet nagykövetség külön irodát állított fel az iráni szovjet propaganda megszervezésére, a kommunista eszmék terjesztése céljából. A gyorsaság, amellyel Moszkva az iráni és az iráni amerikai töké ellen irányít támadó propagandát, teheráni amerikai körökben élénk aggodalmat kelt. Az amerikai hatóságok rá akarják venni az iráni

kormányt annak kijelentésére, hogy a propaganda-anyag terjesztése ellenében áll az érvényben lévő cenzúra-intézkedésekkel. A szovjet hatóságok időközben a vegyes bíróságok felállításával elérték azt, hogy az angol katonák, akik felett eddig csak saját országuk katonai törvényeinek ítékeztek, ezúttal azoknak a törvényeknek hatáskörébe kerüljenek, amelyeknek szovjet bíróságnak is tagjai.

Zokogva ismerte be bűnét a törvényszék előtt az okmányhamisító tanár

DÉS, május 3. A dési kir. törvényszék büntetőbírója dr. Kabdebó Szilárd elnökletével most foglalkozott Chezan László 31 éves gör. kat. szamosújvári lakos, tanítóképző tanár bűnügyével, aki a vád szerint közokirat-hamisítást követett el azáltal, hogy Chelete Maria nevű cselédje részére kiállított talptalvány kibocsátásának keltét és tartalmát olyan módon változtatta meg, hogy a kibocsátás hónapjait feltüntetett májusi novemberre hamisította, abból a célból, hogy magának jogtalan vagyoni hasznot szerezzen. A

kir. törvényszék háromnapos fogházbüntetésre ítélte a vádlottat, mivel vétségével a közrendet és közbiztonságot is megsértette. A törvényszék a büntetés háromévi próbaidőre felfüggesztette — tekintettel volt arra, hogy a büntetés végrehajtása családjával együtt megélhetésétől fosztaná meg a vádlottat, aki a főtárgyaláson őszinte kétségbeesést mutatott — úgy szólva az egész főtárgyalást végigsírta. A vádlott köteles a felfüggesztett büntető költségeket az államkincstárnak megtéríteni. Az ítélet nem jogerős.

Villámcsapás okozta a múlt heti áramzavart

KOLOZSVÁR, május 3. A múlt hét egyik estjén Kolozsváron megszűnt a villamosáramszolgáltatás és sötétségbe borult a város. Az áramzavart, a villamosüzem igazgatóságának megállapítása szerint az okozta, hogy a városban átvonuló vihar alatt

a villám belesapott a 60.000 Voltos vezetékének végállomásán egy feszültségcsökkentő készülékbe.

A váratlan áramzavar megszüntetése érdekében

dekében a mindig készenlétben lévő olajfűtésre berendezett hőerőtelepet 15 perc alatt üzembe helyezték és a hőerőtelep a város nagyrésztét ellátta árammal. A város többi részében a kisegítésre felkért Dermata-gyár erőtelepeinek bekapcsolása után kezdték meg az áramszolgáltatást. A villámcsapás következtében megsérült készülék eltávolítása ugyan hosszabb időt vett igénybe, de ezt már az áramszolgáltatás folytonosságának megzavarása nélkül végezték el.

Uj világ felé

Kovrig Béla dr. egyetemi rektor előadásával belejeződött a kolozsvári Munkásiőiskola tanfolyama

KOLOZSVÁR, május 3. A kolozsvári Munkásiőiskola tanfolyamának záró előadását Kovrig Béla egyetemi tanár, rektor tartotta meg. „Uj világ felé” című fejtegetésében Kovrig professzor a társadalmi tervezőgazdálkodás különböző tipu-

sait ismertette. Az államokat bizonyos megfontolások arra készítették, hogy hosszabb időre gazdálkodási terveket készítsenek. A főkérdés ebben az esetben az, hogy ki képzelel el ezeket a terveket, ki bírálja felül és ki méri meg a jogos és

Erdély Mozgó

Csathó Kálmán regényének filmváltozata:

Varju a toronyórán

Főszerepben: Simor Erzsébet, Kosáry Emmy, Rajnay Gábor, Pethes Sándor és Vaszary Piri.

Következő műsor:

Nehéz apának lenni.

szükséges fogyasztást? Ki dönti el, hogy milyen mennyiségben és milyen minőségben kell termelni? Már e kérdések felvetéséből is kitűnik — mondotta Kovrig professzor —, hogy kell egy tényezőnek lennie, amely a szükséglet és a termelés egybehangolását elvégzi. Erre vonatkozólag különféle elméletek vannak. Az egyik szerint valamely város, a másik szerint valamely hivatásközösség, szakszervezet, vagy éppen a modern értelemben vett céh veszi kezébe a termelés és a szükséglet egybehangolásának munkáját. Elméleti szempontból közömbös, hogy ezt az arányosító közhatalmat államnak, vagy másnak nevezzük. Lényeges az, hogy ennek keresztülviteléhez egy fölényes társadalmi hatalom szükséges, ennek munkáját pedig meg kell előznie egy oly társadalmi nevelésnek, amely előkészíti a talajt a hatalom gyakorlására. A kapitalista gazdálkodásban egyéni kezdeményezések érvényesülnek, a szocialistikus gazdálkodásban viszont csak a politikai hatalomtól meghatározott értékek vannak. Az előbbi esetben valamely tévedésnek közvetlenül az egyén látja kárát, ott azonban, ahol a politikai hatalom egyben a közzgazdálkodó is, a hibás gazdálkodás tömegszemélyes alakjában jelentkezik.

Kovrig professzor ezután ismertette a nemzeti szocialista és fasista gazdasági rendszert. Bizonyos kevert, részben kapitalista, részben szocialistikus gazdasági rendben élünk ma és a tapasztalat azt bizonyítja, hogy e két rendszer kölcsönösen feltételezi és kiegészíti egymást. Ebben az esetben nem történhetik meg az, ami a liberálisizmus idején fordult elő. Ekkor ugyanis a szocialistikus gazdaság ellensúlyozó tevékenységének hiányában a tisztán kapitalista gazdaság feszítő ereje válságba sodorta a termelés rendjét. A jövőt tehát — fejezte be érdekes előadását Kovrig professzor — a munka elve és a munka elvén alapuló népi szervezés alakítja ki. Ennek az elvnek és szervezésnek kell kitermelnie azt a tényezőt, amely egységet teremt a kapitalista és szocialista gazdálkodási rend között.

* JELENTKEZZENEK A TEXTILKISKERESKEDŐK! A textilkiskereskedelem áruellátásának új rendje tárgyában kiadott kormányrendeletek az érdeklődőket a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara ezuton is felhívja a kerületében működő összes textilkiskereskedőket, hogy áruval való ellátásuk érdekében azonnal lépjenek érintkezésbe az eddig őket kiszolgáló s a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara területére illetékes textilgyereskedőkkel és kérjenek tőlük „textilgyereskedői kérdőívet”, melyet pontosan kitöltve, azonnal küldjenek vissza a nagykereskedőhöz. Azok a textilkiskereskedők, akik eddig nem állottak összeköttetésben a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara területére kijelölt textilgyereskedőkkel vagy akiket eddig egyáltalán textilgyereskedőknek nem szolgáltak ki, azok ilyen úrlapokat sürgősen kérjenek kamaráunktól, melyeket pontosan kitöltve haladéktalanul, ajánlott leveben küldjenek be a Textil Központhoz. Figyelmeztetjük a textilkiskereskedőinket, hogy amennyiben a kötelezettségünknek legkésőbb 8 (nyolc) napon belül nem tesznek eleget, nem lesznek felvéve a textilgyereskedők részéről textilkiskereskedők jegyzékébe s ennek folytán nem lesznek kiszolgálva textiláruval.

ARAGONIT IRÓKÉSZLETEK, HAMUTÁLA, KÖNYVTARTÓK remek kivitelben kaphatók az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

ELLENZÉK politikai napilap

Felolós szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felolós kiadó:

VITA SÁNDOR

Május 3-án este 7 órakor a Mátyás Király Diákházban:

A Filharmóniai Társaság negyedik bérleti zenekari estje !!!

Vezényel: CSILLÉRI BÉLA.

Közreműködik: MARTZY JOHANNA.

Műsoron: HANDEL, BRAHMS, CSAJKOVSKY, VISKI és VERDI-műnek.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomása. Felelős vezető MAJOR JÓZSEF.